



SIKRINGSMANUAL TIL INSPIRATION

Idéer og tips til at forebygge
tyveri og brand i virksomheder

Udarbejdet af Syd- og Sønderjyllands Politi, ITD og Business Aabenraa

© Anvendelse tilladt med kildeangivelser

SYD- OG SØNDERJYLLANDS
POLITI



**BUSINESS
AABENRAA**





**BLUE
WATER
SHIPPING**

WE SHIP BY ROAD, SEA, AIR & RAIL

70-80

V7T9

Forord

Transportvirksomheder i Danmark har igennem en del år været plaget af tyveri af og fra lastbiler, brændstof og gods. Samtidig er branchen påvirket af, at der er kommet nye kriminalitetsformer til, herunder IT-kriminalitet.

Sammen med politi og myndigheder er der en række steder herhjemme gennemført tiltag for at minimere risikoen for tyveri og øvrig kriminalitet.

Erfaringerne herfra danner baggrund for denne Sikringsmanual, der er den fjerde i rækken.

Syd- og Sønderjyllands Politi, ITD - Brancheorganisation for dansk vejgodstransport og Business Aabenraa har i fællesskab udarbejdet Sikringsmanualen, som alle virksomheder kan bruge som inspiration til at forbedre egen sikring. Manualen er udtryk for hjælp til selvhjælp. Den opfordrer til, at der hos ledelse og medarbejdere gøres en aktiv og selvstændig indsats i hver enkelt virksomhed og køretøj.

Manualen hviler på den forudsætning, at sikring er et fælles ansvar, som både medarbejdere og ledelse i virksomheden bør fokusere på. Manualen hviler endvidere på, at virksomheden kan opnå meget i sikringsarbejdet ved blot at være opmærksom og udøve sund fornuft.

Manualen er velegnet til brug i virksomheder over hele Danmark og må frit anvendes af alle med kildeangivelse.

En særlig tak til **FDE Fonden**, hvis støtte igen har muliggjort revision og udgivelse.

God fornøjelse med sikringsarbejdet i virksomheden!




April 2020. 4. reviderede udgave.

Denne manual er ment som inspiration til sikringsarbejdet i virksomheden. Udgiverne fraskriver sig ethvert ansvar for ukorrekt information, skade eller tab (direkte og indirekte), der kunne opstå som følge af brugen af informationerne i manualen.

Indholdsfortegnelse

1	Lad sikring og sikkerhed blive en del af virksomhedens kultur	6
1.1	Sikrings- og sikkerhedskultur	7
1.2	Udpeg en sikringsansvarlig	7
1.3	Sikringsbrud	8
1.4	Skriftlig sikrings- og sikkerhedspolitik	8
1.5	Risikostyring	9
1.6	Værktøj til vurdering af risici	10
1.7	Reducering af risici	11
1.8	Sikringens indvirkning på virksomhedens forsikringspræmie	11
2	Virksomhedens sikring	12
2.1	Indbrud	14
2.2	De fire sikringslag	14
2.3	Sådan kan virksomheden bruge taktisk sikring	14
2.4	Vagtydelser	15
2.5	Adgangskontrol - nøgle eller kort?	15
2.6	Belysning	16
2.7	Erhvervsnabohjælp	16
2.8	Vedligehold af virksomhedens udendørs arealer	17
2.9	Tryghedsvandring i et erhvervsområde	17
2.10	Mekanisk sikring af virksomheden	18
2.11	Sikring af døre og vinduer	21
2.12	Mærkning af værdigenstande	21
2.13	Sikring af tankanlæg	22
2.14	Sådan kan virksomheden bruge elektronisk overvågning	22
3	Sikring af køretøjer	24
3.1	Anmeldelse af tyveri/brugstyveri af køretøjer med sporingsudstyr	25
3.2	Undlad at efterlade værdier i førerhuset	25
3.3	Parkering af køretøjet	25
3.4	Sikre rastepladser	25
3.5	Kortsvindel og tyveri af brændstof	26
3.6	Fragtbørser	27
3.7	Tjekliste ved anvendelse af fragtbørser	28
3.8	Transportkøbers ansvar	28
3.9	AEO-certificering	29
3.10	Teknisk sikring af køretøjet	29
3.11	Sikring mod illegale migranter	31
3.12	Forebyg tyveri fra presenningstrailere	33
3.13	Forebyg tyveri - gode råd	33
4	IT-kriminalitet	34
4.1	Skriftlig IT-sikkerhedspolitik	35
4.2	Sikring af serverrum	36
4.3	10 gode råd om IT-sikkerhed...	37
5	Forebyggelse af brand	38
5.1	El	39
5.2	Varmt Arbejde	39
5.3	Minimér skaderne	39
5.4	Håndslukkere	39
5.5	Automatiske brandalarmanlæg	40
5.6	Placering af affaldscontainere	40
5.7	Brandinstrukser	41
5.8	Plan for fortsat drift	41
6	En transportvirksomheds forebyggende indsats med Sikringsmanualen	42



“Intet tab bør kunne ramme os, som kunne have været undgået ved at udvise rettidig omhu.”

(A. P. Møller)

1

Lad sikring og sikkerhed blive en del af virksomhedens kultur

For at understøtte arbejdet med sikring er det et godt udgangspunkt, at virksomheden formulerer sin egen skriftlige sikrings- og sikkerhedspolitik. Indbrud, tyveri, IT-kriminalitet, anden form for kriminalitet og brand har store omkostninger for de fleste virksomheder. De tab, der opstår, kan være vanskelige at sikre sig mod. Derfor er det mindst lige så vigtigt at sikre virksomheden som at forsikre den.

En sikrings- og sikkerhedspolitik tager typisk afsæt i formuleringen af nogle fælles værdier og hensigts-erklæringer, blandt andet formål med politikken, og hvem der gør hvad, hvordan og hvornår. På baggrund af dette udarbejder virksomheden vejledninger og retningslinjer, som er nødvendige på de forskellige sikringsområder.

Det er vigtigt, at virksomheden signalerer en konsekvent holdning til sikring og sikkerhed, og at der etableres en kultur omkring det.

Kriminalitet
bør altid
anmeldes
til politiet.





1.1 Sikrings- og sikkerhedskultur

God sikrings- og sikkerhedskultur er et ledelsesansvar. For at den enkelte ansatte kan udføre arbejdsopgaverne med god sikringsadfærd, er det vigtigt, at ledelsen går foran som det gode eksempel for at ændre adfærden. Det er ledelsen, der beslutter hvilke sikringstiltag, der skal indføres, og hvilke rutiner som er gældende i virksomheden og køretøjet. Ledelsen bør forklare de ansatte, hvorfor de fysiske, elektroniske og administrative tiltag er vigtige.

De ansatte kan ikke lære af deres fejl, hvis de ikke er bevidste herom. En lærende tankegang bør indføres i hele virksomheden, så alle er bevidste om eventuelle sikrings- og sikkerhedsmæssige fejl, som laves, så de ansatte har mulighed for at forbedre sig. Virksomheden bør huske på, hvilke forudsætninger den enkelte ansatte har - specielt med henblik på oplæring. Ansatte kan ikke bebrejdes for de fejl, der begås, fordi de ikke har fået rigtig og tilstrækkelig oplæring.

Det er de ansatte, som kender deres egen arbejdsplads bedst, og det er derfor klogt, at de trænes i, hvordan de skal reagere og varsle ved mistænkelig adfærd. Opmærksomme medarbejdere har ofte gode muligheder for at identificere adfærd, der strider mod det normale.

God sikrings- og sikkerhedskultur handler om, at:

- ▶ Ledelsen etablerer et system med information, oplæring og rutiner, som opfanger sikrings- og sikkerhedsbrud, sikkerhedstruende hændelser og nærved-hændelser i hele virksomheden
- ▶ Bruge de muligheder, virksomheden har til at beskytte værdier og personale bedst muligt
- ▶ Bevidstgøre og motivere virksomhedens ansatte til god sikrings- og sikkerhedsadfærd
- ▶ Stille krav til de ansatte om at indrapportere utilsigtede hændelser
- ▶ Stille krav til ledelsen om altid at give en tilbagemelding
- ▶ Signalere, at rapportering af sikrings- og sikkerhedsbrud ikke handler om at hænge de ansatte ud, men om at optimere sikring og sikkerhed til fælles bedste

Hidtidige erfaringer

Erfaringer fra Sverige af kriminalitet i transport- og logistikbranchen viser, at en meget stor del af kriminalitet i transportkæden, fra producent til forbruger, udspringer af insiderviden. Samtidig viser svenske erfaringer, at den overvejende del af kriminaliteten sker mod ubeskyttede transporter - fx presenningstrailere. Der er ingen grund til at tro, at det er meget anderledes i Danmark. Erfaringerne fra transportvirksomheder, som har arbejdet med sikringspolitik og -ansvar samt andre forebyggende tiltag, viser, at det betaler sig at fokusere på forebyggelse. Ved en målrettet indsats kan virksomheder selv reducere kriminalitet og svind og sikre, at virksomhedens kunder får deres gods til tiden!

For at understøtte arbejdet med sikring er det et godt udgangspunkt, at virksomheden formulerer sin egen skriftlige sikrings- og sikkerhedspolitik. De tab, der opstår, kan være vanskelige at forsikre sig mod. Derfor er det mindst lige så vigtigt at sikre virksomheden, som at forsikre den.

1.2 Udpeg en sikringsansvarlig

Det er en god ide at udpege en person, som har ansvaret for virksomhedens sikring og sikkerhed i det daglige. At være sikringsansvarlig er en højstatusopgave, da den sikringsansvarlige har et stort ansvar for virksomheden og sikringen heraf. Det er den sikringsansvarlige, som i dagligdagen skal være drivkraften i sikringsarbejdet og vedligeholde og fremme den gode sikrings- og sikkerhedskultur.

Det endelige ansvar for virksomhedens sikrings- og sikkerhedspolitik ligger altid hos virksomhedens ledelse. Sammen med den sikringsansvarlige definerer ledelsen ansvarsområdet og udformer virksomhedens politik på området.

Har virksomheden været udsat for indbrud, tyveri eller anden kriminalitet, skal den sikringsansvarlige sammen med ledelsen analysere hændelsesforløbet for at finde frem til en løsning, der forebygger gentagelse.

Det er ikke nødvendigvis den sikringsansvarlige selv, der skal låse og sikre virksomheden hver dag. Den opgave skal løses i fællesskab med alle virksomhedens medarbejdere. Den sikringsansvarlige har ansvaret for, at alle medarbejdere kender deres opgaver, som beskrevet i sikrings- og sikkerhedspolitikken, og ved, hvordan de skal forholde sig, hvis et sikringsbrud opdages. For eksempel:

- ▶ Hvem orienteres i virksomheden, når der er begået sikringsbrud?
- ▶ Hvem anmelder sikringsbrud?
- ▶ Hvordan anmeldes kriminalitet til politiet?
- ▶ Hvem anmelder til forsikringsselskabet?
- ▶ Hvem rekvirerer - og hvordan rekvireres afdækning, og meget andet?
- ▶ Hvem må udtale sig til pressen?

Den sikringsansvarlige skal sørge for, at ændringer i sikrings- og sikkerhedspolitikken kommunikerer til medarbejdere og opfordre alle til at efterleve sikringskravene. Medarbejderne skal klart have at vide, at kontrollen foregår for at sikre virksomheden.

Den sikringsansvarlige skal derfor besidde passende kompetencer og have beføjelser til at udføre forpligtelserne for sikring af virksomheden.

Funktionen som sikringsansvarlig afhænger af virksomhedens størrelse og omfatter mange arbejdsopgaver. Derfor skal den sikringsansvarlige have eller tilbydes den nødvendige uddannelse og efteruddannelse. Der findes forskellige kurser i sikring hos private og offentlige institutioner.

Den sikringsansvarlige bør være en person, som har et godt kendskab til virksomheden, og som har interesse for sikringsopgaverne og motivationen til at påtage sig ansvaret. Den sikringsansvarlige skal have forståelse for opgaven og have evnen til se fremad og forebygge.

1.3 Sikringsbrud

Sker der brud på sikringen i virksomheden, skal medarbejderne vide, hvordan de skal forholde sig. Retningslinjerne skal nedskrives i sikrings- og sikkerhedspolitikken og for eksempel i personalehåndbogen, så medarbejderne har et sted at slå op. Det kan for eksempel være information om, hvordan virksomheden håndterer bestemte situationer, hvem der skal kontaktes m.m.

Virksomheden skal også have faste regler for interne sikringsbrud - det vil sige brud udført af eller ved hjælp af ansatte. Hvordan skal medarbejderen, der begår eller er en del af sikringsbruddet, behandles? Skal medarbejderen have en advarsel eller fyres? Konsekvensen af interne sikringsbrud bør fremgå af ansættelseskontrakten, personalepolitikken og af sikrings- og sikkerhedspolitikken.

Virksomheden skal også være bevidst om forskellen på sikringsbrud og personalegoder. Medarbejderne skal vide, hvad der er personalegode (kopiere konfirmations-sange eller bruge værkstedet til reparation af egen eller venners bil), og hvad er tyveri (fx at tage sprinklervæske eller olie til privat brug)? Er det ikke defineret, kan medarbejderen hævde at være i god tro. Medarbejderne skal vide, hvor grænsen går mellem, hvad de kan tillade sig at tage med hjem, og hvornår det bliver tyveri.

Forebyggelse handler om, at virksomheden erkender, at problemet kan opstå, og at ledelsen åbent og ærligt melder ud til medarbejderne, hvad der er acceptabelt.

Konsekvensen af brud på sikrings- og sikkerhedspolitikken skal være klar og forståelig for alle medarbejdere.

1.4 Skriftlig sikrings- og sikkerhedspolitik

Virksomheden bør formulere en skriftlig sikrings- og sikkerhedspolitik, der sætter sikringen i system. Indbrud, tyveri, anden kriminalitet og brand har store omkostninger for de fleste virksomheder.

På baggrund af de fælles værdier og hensigtserklæringer bør virksomheden lave vejledninger og retningslinjer, som er nødvendige for virksomhedens forskellige sikringsområder - herunder:

- ▶ Holdning til sikring og sikkerhed
- ▶ Åbne-/lukkerutiner
- ▶ Ferieaflysning/vikarer
- ▶ Løbende vedligeholdelse
- ▶ Information til ansatte
- ▶ Ingen synlige værdigenstande
- ▶ Holde orden og ryddeligt





Uanset om det er i virksomheden eller i en lastbil et sted i Europa, er det vigtigt, at virksomheden signalerer en konsekvent holdning til sikring og sikkerhed. Det handler om bygninger, biler, gods og adfærd. Når virksomheden har udarbejdet en skriftlig sikrings- og sikkerhedspolitik, er det vigtigt, at virksomheden gør politikken synlig for medarbejdere, kunder og omverdenen i øvrigt.

1.5 Risikostyring

Virksomheder, som arbejder med risikostyring, klarer sig ofte bedre end virksomheder, der ikke gør! Med det fulde overblik og den rette indsats kan virksomheden gøre risici til muligheder og opnå klare konkurrencemæssige fordele ved at udvise rettidig omhu.

Risikostyring er populært sagt sund fornuft og omtanke sat i system. Risikostyring er, når virksomheden danner sig et overblik over de faktorer, som kan være økonomisk belastende. Risikostyring er også den proces, som virksomheden anvender til at identificere og analysere sine risici samt vælge og implementere foranstaltninger til at håndtere disse risici på en organiseret og koordineret måde.

Risikostyring omfatter arbejdet med at undgå, forebygge, reducere eller på anden vis håndtere risici og deres indvirkning på virksomheden. Der er tale om både interne og eksterne faktorer, såsom tyveri, indbrud, brand, svind med videre. En brand opstår sjældent, men den har ofte katastrofale følger - fx bliver 25 % af nedbrændte virksomheder ikke genopført efter en brand, og samfundet mister årligt mere end 2,7 mia. kr. ved brand (2015).
Kilde: www.brandsikkert danmark.dk

Virksomheden kan med kvalificeret risikostyring sikre liv og værdier og gøre sig til en attraktiv forsikringskunde og dermed spare forsikringspræmier og omkostninger til person- og tingskader. Samtidig kan virksomheden blive en attraktiv arbejdsplads.

Det spørgsmål, virksomheden skal stille sig, er, om virksomheden vil bruge penge på at forebygge tab eller

bruge langt flere penge på at betale for tab. Det er langt billigere at forebygge end at finansiere tab, så alene ud fra en økonomisk betragtning giver risikostyring god mening.

Risiko handler om usikkerhed. Risiko kan beskrives som muligheden for, at noget ubehageligt og uønsket sker for virksomheden. Risiko er alle de ting, der truer virksomheden.

Det er en god ide, at virksomheden danner sig et billede af, hvor virksomheden kan sætte ind med størst effekt.

Nedenstående værktøjer kan hjælpe med at få prioriteret alle risici. Start med at lave en uprioriteret liste med alle de risici, ledelse og medarbejdere kan finde, og begynd derefter at arbejde systematisk med dem.

Start med en risikoidentifikation

Start med at finde alt, der kan true virksomheden. Det kan fx være:

- ▶ Brainstorm. Ledelse og medarbejdere byder ukritisk ind med ideer
- ▶ Interview. Hvad og hvor ser medarbejderne problemer og udfordringer? De, der står overfor hverdagens risici, har ofte meget at byde ind med! Tilmed giver det engagement og ejerskab, når tiltagene senere skal føres ud i livet
- ▶ Håndterer virksomheden varer, gods og værdier forsvarligt og sikkert?
- ▶ Analyse af de fysiske rammer og forhold. Er de fysiske rammer sikre nok? Kan en anden indretning ændre noget?
- ▶ Er virksomhedens administrative rutiner sikre nok?
- ▶ Analyse af arbejdsgange og rutiner. Kan det gøres anderledes, så sikringen og sikkerheden forbedres?
- ▶ Hvad er den reelle trussel i virksomheden og i lastbilen?
- ▶ Gå en tur i virksomheden og se på den med kritiske øjne. Hvor er svaghederne i forhold til kriminalitet og brand?
- ▶ Tidligere hændelser/skader. Kan vi lære noget af fortiden?

1.6

Værktøj til vurdering af risici

Sandsynligheden for fx indbrud, tyveri og brand er sammensat af flere faktorer, fx

- ▶ Tid (hvor ofte sker det?)
- ▶ Modstandskraft i bygningen/køretøjet
- ▶ Attraktive varer i bygningen/køretøjet
- ▶ Statistik/historik

Sandsynlighed og konsekvens kan virksomheden give point og beskrive det i en tabel:

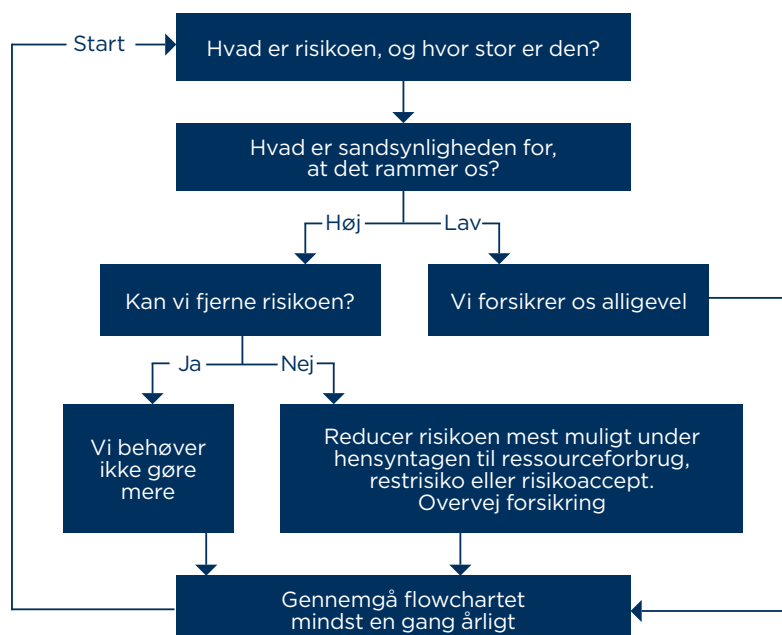
Risiko Fx indbrud, tyveri, brand, osv.		Konsekvens				
		1 Ignorerbar	2 Ubetydelig	3 Mindre alvorlig	4 Alvorlig	5 Katastrofal
Sandsynlighed	0 (Under 0,5 %)					
	1 (0,5-20 %)					
	2 (21-40 %)					
	3 (41-60 %)					
	4 (61-80 %)					
5 (81-100 %)						

Vurdering af sandsynlighed og konsekvens bygger som oftest på erfaringer med tilsvarende trusler - hvor ofte er de tidligere sket? Dette giver en samlet risikofaktor. Risikofaktoren er vejledende, da den bygger på en subjektiv vurdering, men den kan hjælpe virksomheden til at foretage nødvendige prioriteringer.

Virksomheden finder risikofaktoren ved at gange sandsynlighed og konsekvens. Ud fra den samlede risikofaktor kan virksomheden prioritere risici:

Risiko	Point for sandsynlighed		Point for konsekvens		Risikofaktor Sandsynlighed x konsekvens	Prioritering
Indbrud	4	x	2	=	8	2
Brand	2	x	5	=	10	1
Tyveri af diesel	3	x	2	=	6	3

Virksomheden kan benytte efterfølgende flowchart til at vurdere hver enkelt risiko og sikre en ensartet arbejdsgang:





1.7 Reducering af risici

Når sandsynligheden for skader og de økonomiske konsekvenser af disse er vurderet, kan virksomheden arbejde med, hvilke rutiner og sikringstiltag der kan reducere risikoen og/eller konsekvensen heraf. Grundlæggende er der fire ting, virksomheden kan gøre:

1. **Acceptér.** Risikoen accepteres, og virksomheden foretager sig ikke yderligere
2. **Flyt.** Virksomheden overfører risikoen til en 3. part, fx ved hjælp af forsikring, outsourcing eller lignende
3. **Undgå.** Virksomheden undgår risikoen ved at stoppe eller ændre den aktivitet, som er årsag til risikoen
4. **Kontrollér.** Risikoen kontrolleres ved at indføre sikringsforanstaltninger, som fjerner eller reducerer sandsynligheden eller konsekvenserne

For risici, virksomheden ikke kan acceptere eller fjerne, er det nødvendigt at minimere konsekvensen. Dette kan virksomheden almindeligvis håndtere med aktiv sikring (fx tågekanon) og passiv sikring (fx indbrudshæmmende døre og vinduer) samt driftsmæssige løsninger.

Risikostyring er en kontinuerlig proces, hvor virksomheden hele tiden må evaluere beslutninger, sikringstiltag og nye risici. På den måde sikrer virksomheden, at risikostyringsindsatsen bliver vedligeholdt og opdateret.

Mange virksomheder har tidligere blot tegnet forsikringer, når de sikrer sig mod skader, men dette sikrer kun delvist mod de økonomiske omkostninger, og ofte fører det til stigende forsikringspræmier og selvrisiko.

1.8 Sikringens indvirkning på virksomhedens forsikringspræmie

Et grundigt forarbejde er også værdifuldt i forhold til at kunne forsikre ens virksomhed tilfredsstillende. Forsikringsselskaberne er generelt mere positivt indstillede over for virksomheder, der arbejder seriøst med forebyggelsesforanstaltninger, og det kan altid betale sig at have forsikringsselskabet med på sidelinjen.

Har virksomheden styr på tingene, bliver virksomheden også en god kunde hos forsikringsselskabet. Der bør føres en løbende dialog med forsikringsselskabet fx i form af, at forsikringsfolk aflægger virksomheden besøg med jævne mellemrum.

Uanset hvad kan en virksomhed dog ikke forsikre sig mod det imagetab, der opstår, når det i forbindelse med tyveri, IT-kriminalitet eller andet viser sig, at virksomheden ikke har haft styr på de mest basale forholdsregler. Om det er i virksomheden eller i en lastbil et sted i Europa, er det vigtigt, at virksomheden signalerer en konsekvent holdning til sikring og sikkerhed.

2

Virksomhedens sikring

Der findes ikke noget standardsvar på, hvordan en virksomhed sikres. Alle virksomheder har forskellige behov, størrelse, bygninger, ansatte, grund og geografi. Løsningen kan være en kombination af mekanisk sikring (hegn, døre og låse) og elektronisk overvågning (TV-overvågning og alarmsystemer) samt mere taktiske initiativer, som fx Erhvervsnabohjælp, procedurer, skiltning, vedligeholdelse og sund fornuft og omtanke. Det er vigtigt at tænke sig godt om, før virksomheden vælger, hvordan den sikres bedst muligt.



Overvej disse spørgsmål:

Hvilke områder/objekter skal virksomheden sikre?

Hvilke værdier har virksomheden?

Hvad skal virksomheden sikre sig mod?

Hvordan skal virksomheden sikre?



Sikringskrav er beskrevet i forsikringspoli- cen

Virksomhedens sikringskrav fremgår af forsikringspoli-
cen. Forsikringsselskaberne stiller krav til alle virksom-
heder om indbrudssikring og alarmovervågning. Virk-
somheden kan ikke vælge en hvilken som helst lås, gitter,
alarm eller installatør. Grundlæggende skal virksomhe-
den sikre sig, at installatøren er godkendt og registreret
hos Forsikring & Pension, at der kun bliver anvendt god-
kendte sikringskomponenter registreret hos Forsikring
& Pension, og at der afleveres en installatørerklæring på
det udførte arbejde.



i

Se mere på www.sikringsguiden.dk.

Kravene afhænger af, hvilken type virksomhed der er tale om og værdien af det forsikrede. Et indbrud i en virksomhed, hvor sikringskravet ikke er opfyldt, kan have følgende uheldige konsekvenser for virksomheden:

- ▶ Indbruddets omfang vil være forøget, da sikringen ikke har hæmmet eller "meldt" om indbruddet
- ▶ Virksomheden får ingen eller kun nogen erstatning, og tyvene får varer til afsætning, hvormed det kriminelle marked bliver vedligeholdt

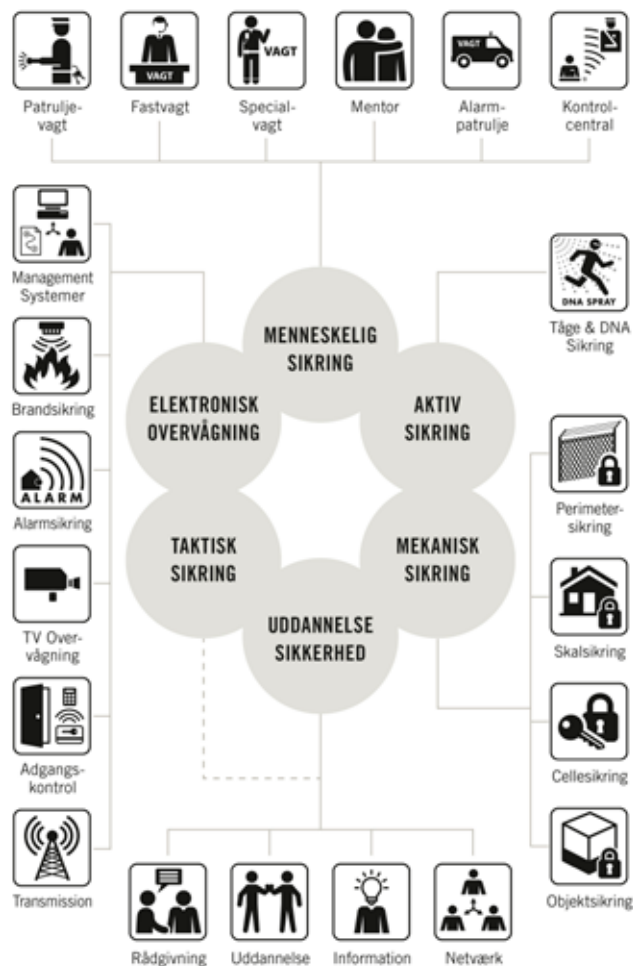
Kravene fra forsikringsselskaberne er kun minimumskrav. Selv om sikringskravene i forsikringspoli-
cen er opfyldt, er der ofte behov for at stramme op på de taktiske rutiner.

Hundrede procent sikring af virksomheden?

Teoretisk er det muligt at sikre en virksomhed 100 %. Men ud over at de færreste mennesker ikke vil bo eller arbejde i en "bunker" eller "Fort Knox", så kan alle sikringsløsninger under alle omstændigheder omgås, så længe der er mennesker involveret.

En god måde at arbejde med sikring og forebyggelse er at kombinere forskellige sikringsformer. Analysemodellen MAMUTE (se efterfølgende) belyser de indsatsområder og sikringsformer, virksomheden kan anvende for at opnå den optimale forebyggelse af kriminalitet og håndtering af risici og trusler.

Modellen giver overblik over og forståelse af sammenhængen mellem sikringsformer og kriminalitetssikring. Virksomhedens sikring bliver mere effektiv, når der tænkes i helheder, og alle seks sikringsformer anvendes.



Mamute-model

Denne Sikringsmanual fokuserer primært på tre kategorier:

- 1. Taktisk sikring.** Omfatter tiltag og forebyggende løsninger, der handler om sund fornuft og adfærd. Eksempler: Husk, at låse døren, opsæt præventiv belysning med bevægelsescensur, klip hækken, så der er mulighed for indkig, så tyven ikke kan arbejde i det skjulte, lav fyraftenstjek, arranger Erhvervsnabohjælp m.m. Taktisk sikring er billig.
- 2. Mekanisk sikring.** Sikringsløsninger, der fysisk hindrer, forsinker eller vanskeliggør hændelser. Eksempler: Hegn, porte, døre, aflåsning, vinduer, vægge og pengeskab m.m.
- 3. Elektronisk overvågning.** Sikringsystemer, der elektronisk overvåger indgange, bygninger og genstande m.m. samt registrerer hændelser og sender besked til eksempelvis en godkendt kontrolcentral. Eksempler: Automatiske indbrudsalarm-lægg (AIA), TV-overvågning (TVO), adgangskontrol (ADK), automatisk brandalarmeringsanlæg (ABA) m.fl.

I de følgende kapitler gennemgås forskellige sikringstiltag, som virksomheden - med udgangspunkt i ovenstående opdeling - kan arbejde med.

2.1 Indbrud

Indbrudstyvens hovedfjende nummer ét er andre mennesker, som kan opdage tyven og gribe ind eller alarmere politiet. Derfor undgår tyven helst steder, hvor risikoen for at blive opdaget er for stor. Hvis tyven vurderer, at en eller flere af disse faktorer forbindes med stedet, bliver virksomheden et mindre attraktivt mål for tyven:

- ▶ Hvis det tager for lang TID at bryde ind, så tyven bliver opdaget
- ▶ Hvis det laver for meget STØJ at bryde ind, så tyven kan høres
- ▶ Hvis der er for meget LYS, som gør tyven mere synlig

Tænk som en tyv

Sikring behøver ikke at være kostbar. Ved at bruge sund fornuft og omtanke kan virksomheden besværliggøre indbrudstyvens arbejde. Anbefalingen er at se virksomheden med "indbrudstyvens øjne", dvs. forestille sig, at man selv vil forsøge at skaffe sig adgang, hvad vil forsinker og hvad vil forhindre? En sådan øvelse vil sandsynligvis hurtigt afdække de steder, der mest oplagt trænger til at blive bedre sikret.

Sikring behøver ikke at være kostbar.

2.3 Sådan kan virksomheden bruge taktisk sikring

Taktisk sikring omfatter tiltag og forebyggende løsninger, der især baseres på, at rutiner, proces, sund fornuft og omtanke bliver sat i system.

Fyraftenstjek

Selv om forsikringspoliceen stiller en række krav, er der også en række åbenlyse daglige råd og rutiner, som mindsker risikoen for tyveri og indbrud – herunder:

- ▶ Åbent udsyn om virksomheden. Der må ikke være containere/skrald eller andet materiale indbrudstyven kan gemme sig bag
- ▶ Luk vinduer (tilhaspet), lås døre/porte/lemme og tilslut alarmer efter arbejdstid. En kontrolcentral kan kontrollere, om alarmer er slået til på bestemte tidspunkter
- ▶ Bærbart edb-udstyr, mobiltelefoner, digitalt fotoudstyr o.l. er låst inde, eller i det mindste ikke er synligt udefra
- ▶ Lås værdier inde i en godkendt værdiopbevaringsenhed
- ▶ Intet er unormalt og mistænkeligt, fx varer der af "uforklarlige" grunde er anbragt tæt ved porten

2.2 De fire sikringslag

De fire lag relaterer sig til, hvor på virksomheden sikringen foretages:

Perimetersikring (områdesikring) - afgrænsning af markeringen, fx hegn og porte

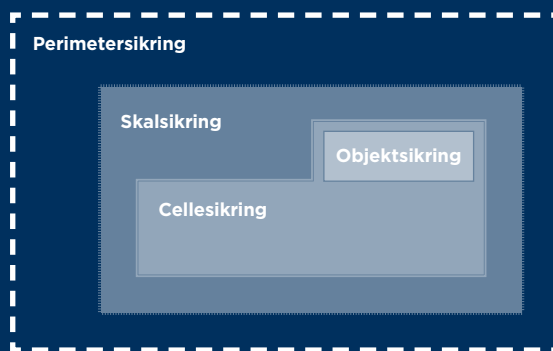
Skalsikring - bygningens ydre skal

Cellesikring - de enkelte rum i bygningen

Objektsikring - den enkelte genstand i bygningen

De fleste konkrete sikringstiltag kan høre under mere end ét af de fire sikringstyper, fx kan virksomheden anvende TV-overvågning både som perimeter-, skal- og cellesikring. Nedenstående tegning viser den klassiske opdeling af en given bygning og hvilket lag af sikring, der refereres til.

Sikring i lag



- ▶ Belysning er tændt eller slukket som aftalt
- ▶ Elektriske installationer - kaffemaskiner og lignende er slukket
- ▶ Nøgler er ikke efterladt i dørlåse og andre sikringsenheder
- ▶ Persiener og gardiner er rullet ned/trukket for, så indbrudstyven ikke kan kigge ind - eller efterlades netop oppe, så indbrudstyven kan se, at der ikke er noget at komme efter
- ▶ Tjek, at rumovervågningen ikke er dækket af varer, inventar og lignende
- ▶ Tjek, at udvendige lysfølere ikke er dækket/ødelagt
- ▶ Tjek, at sikringsgitre er på plads og fastlåst
- ▶ Tjek, at værdiopbevaringsenheder og pengeskabe er lukket og låst
- ▶ Tjek, at varer og ting ikke er efterladt i ualåst bygning

Tilpas listen til virksomheden.

Én person har ansvaret

Det er vigtigt, at ansvaret for virksomhedens fyraftenstjek er placeret hos en navngiven person. Det kan også være flere personer, som deler opgaven, men hver arbejdsdag skal have én ansvarlig person. Alle medarbejdere hjælper til, men én person har det overordnede ansvar.

2.4 Vagtydelser

Virksomheden kan også købe sig til de ydelser, som vagtfirmaer udbyder, herunder tilkald ved alarm i virksomheden. Vagtordninger kan indeholde rundering, hvor vagten kontrollerer alle relevante steder, når medarbejderne er gået hjem. Virksomheden bør dog altid selv lave et fyraftenstjek.

Vagtfirmaer tilbyder mange forskellige ydelser, og det er vigtigt, at virksomheden i samarbejde med vagtfirmaet finder frem til netop de ydelser, der er relevante for virksomheden. Husk, at forsikringsselskabet kan stille særskilte krav, som fremgår af forsikringsbetingelserne.

Vagtfirmaer skal altid være godkendt af myndighederne. Herudover findes certificeringer, fx ISO 9001, der blandt andet bekræfter, at vagtfirmaet gennemfører en formaliseret forretningsproces. På www.sikringsguiden.dk er en fortegnelse over certificerede vagtfirmaer, som er registrerede.

Forlang en vagtrapport, hver gang der er en alarmkørsel. Bed som minimum om runderingsrapporter med regelmæssige mellemrum, hvis virksomheden har fast rundering. Gør det klart for vagtfirmaet, at virksomheden vil kontrollere deres responstider fra tid til anden, og at virksomheden vil lave kvalitetskontrol med deres ydelser. Aftal med vagtfirmaet, hvordan de dokumenterer deres responstider. Kan et GPS-signal fra vagtens køretøj anvendes som dokumentation for ankomsttidspunkt? Kan åbning af overvåget nøgleboks eller frakobling af tyverialarmen anvendes? Det skal alt aftales på forhånd. Manglende opfyldelse af responstiden bør have en konsekvens, som skal fremgå af kontrakten.

2.5 Adgangskontrol - nøgle eller kort?

Adgangskontrol handler om klare regler for, hvem der må komme hvor, hvornår og hvordan med det formål at begrænse adgangen:

Hvem: kun personer, der har behov for adgang, kan få det.

Hvor: adgangsområderne begrænses til kun at omfatte de lokaliteter, der er påkrævede for den enkelte person.

Hvornår: det skal sikres, at der kun gives adgang på faste tidspunkter i forskellige områder.

Hvordan: de enkelte døre tildeles et passende niveau, afhængigt af blandt andet værdien i det sikrede område.

Den simpleste form for adgangskontrol er nøgler. Hvis virksomheden opdeles i sektioner med flere forskellige tilhørende nøgler, kan forskellige personer tildeles

adgang til et eller flere områder. Det er billigt at etablere, men tabes en nøgle, skal alle cylindre omkodes, og nye nøgler udleveres. Undlader virksomheden at få cylinderne omkodet, kan uvedkommende få adgang ved brug af rette nøgle, og et evt. tyveri vil blive betragtet som "simpelt tyveri".

Som alternativ til nøgler kan virksomheden anvende adgangskort. Adgangskort kombineres typisk med en personlig kode til porte og døre, og den sikringsansvarlige kan indlægge adgangsrettigheder til den enkelte medarbejder om tidsrum og områder på virksomheden. På samme måde kan fx håndværkere udstyres med adgangskort, der kun giver adgang fra kl. 8-16, og leverandører, som leverer varer uden for normal åbningstid, kan få adgang til et begrænset område.

Adgangskontrol er en god og nem måde at administrere, hvem der færdes hvor. Det kan være fordelagtigt, at personalet har differentieret adgang til områder i virksomheden. Er det fx nødvendigt, at personalet i administrationen har adgang til terminalområder eller chauffører har adgang til lageret og vice versa?

Elektroniske adgangskort er typisk en nemmere og billigere løsning end nøgler, da de kan annulleres og ændres uden at skifte låsene. Nøgler kan ikke undgås, men antallet af nøgler i omløb kan reduceres til et minimum.

Ansvar for nøgler, kort og adgangsrettigheder bør placeres hos et begrænset antal personer.



**Elektroniske
adgangskort er typisk
en nemmere og billigere
løsning end nøgler.**



2.6 Belysning

Belysning kan have stor præventiv effekt, hvis det anvendes rigtigt og koordineres med andre sikringstiltag. Belysningen forringer muligheden for at skjule sig under et indbrud. Dermed er det mere sandsynligt, at naboer og forbipasserende vil reagere. Lyset bør placeres højt, så det lyser ud på en stor del af omgivelserne, men uden at blænde, så forbipasserende og naboer forhindres i at se, hvad der sker.

Belysningen skal oplyse hele området omkring virksomheden. Undgå at skabe mørke områder, hvor gerningsmænd kan gemme sig. Hvis virksomheden (eller naboen) ikke ønsker permanent belysning alle vegne, kan bevægelsesaktiveret lys være en løsning.

Belysningen kan etableres som såkaldt "chokbelysning" i form af en kraftig lampe med en bevægelsesføler, der tænder, når uvedkommende træder ind i området. Samtidig er det energibesparende, at lyset ikke brænder konstant. Belysningen kan eventuelt understøtte TV-overvågning og give billeder af bedre kvalitet. Det er også muligt at bruge infrarødt lys, som ikke er synligt for det menneskelige øje, men kan ses af sort/hvid kamera.

2.7 Erhvervsnabohjælp

Erhvervsnabohjælp er en måde at bidrage til sikring af egen og naboers virksomhed. Erhvervsnabohjælpen bygger på principperne fra den private nabohjælp, hvor evalueringer viser, at aktiv nabohjælp kan nedbringe risikoen for indbrud med 16-26%.

Typisk udgør et erhvervsnabohjælpsområde 10-15 tætliggende virksomheder, som via aftalte kontaktoplysninger orienterer hinanden om usædvanlige hændelser eller iagttagelser.

Alle medarbejdere i nabohjælpsvirksomhederne skal inddrages, så de er opmærksomme på usædvanlige hændelser og iagttagelser – også hos nabovirksomhederne. Medarbejderne skal vide, hvordan de videregiver mistænkelig adfærd.

Er der fokus på Erhvervsnabohjælp, får det eventuelle tyve til at føle sig usikre, da alle hjælper alle i det pågældende nærområde, og på den måde øges den uformelle sociale kontrol. Ønsker virksomheden at starte Erhvervsnabohjælp, er det vigtigt, at virksomhederne taler med hinanden og aftaler, hvad der skal gøres:

- ▶ Hold løbende øje med hinandens virksomheder
- ▶ Opfordr alle medarbejdere til at køre forbi virksomheden, når de alligevel er i området - vær synlig
- ▶ Informér hinanden ved mistænkelig adfærd i erhvervsområdet, fx via en sms-kæde
- ▶ Jo mere virksomhederne samarbejder, og jo mere organiseret samarbejdet er, des bedre virker Erhvervsnabohjælpen

Det er en god idé at sætte skilte op i området. Erhvervsnabohjælp skaber tryghed og er i sig selv med til at sikre området. Aftalerne mellem virksomhederne skal holdes ajour og skarpe. Det kan virksomhederne gøre, fx gennem halvårlige møder, hvor man gør status, motiverer, nye medarbejdere bliver instrueret, og hvor ledelsen i den enkelte virksomhed understreger og fastholder vigtigheden af samarbejdet.

i

Læs mere om Erhvervsnabohjælp på:
www.dkr.dk/indbrud/erhvervsnabohjaelp,
hvor der er henvisning til, hvor virksomheden køber skilte.



2.8

Vedligehold af virksomhedens udendørsarealer

Virksomheden kan med stor fordel fokusere på vedligeholdelse af udendørsarealer. Det kan fx ske ved at beskære buske og hegn, så det er nemmere for naboen og andre at se "ind" og på den måde fornemme eventuelle uregelmæssigheder. Engagement og ansvarsfølelse er et signal til indbrudstyre om, at der bliver taget hånd om tingene, hvilket gør det sværere at lave indbrud.

Til den almindelige pleje af arealerne hører typisk græsslåning, ukrudtsbekæmpelse, beskæring og udskiftning af planter og træer, reparation af diverse belægninger og hegn, afmærkning af p-pladser, vej- og fortorvssaltning samt snerydning.

Når arealerne omkring virksomheden er ordentligt vedligeholdte og rengjorte, er det med til at vise, at virksomheden tager ansvar. Vedligeholdte og rengjorte arealer sender et signal om seriøsitet og professionalisme.

To amerikanske forskere ved navn Kelling og Wilson udviklede i 1982 den såkaldte "Broken Windows" teori. Metaforen siger, at hvis "det knuste vindue" forbliver knust, så signalerer det, at alle er ligeglade, og så koster det ikke noget at knuse flere vinduer.

Teorien om "de knuste vinduer" fortæller, at det gælder om at løse problemerne, mens de er små. Forfald fører til mere forfald. Reparer straks huller i hegnet, så indbrudstyre kan se, at virksomheden følger op på sikringen. Fjern straks affald, hold fortovet rent og signalér, at virksomheden ikke accepterer uorden. Oprydning er en effektiv metode til at bekæmpe mindre forseelser.

2.9

Tryghedsvandring i et erhvervsområde

En tryghedsvandring er en gåtur i erhvervsområdet med særlig fokus på de forhold, der kan skabe utryghed i området, fx steder med dårlig belysning og oversigtsforhold eller områder med meget affald, graffiti, hærværk m.v.

Undersøgelser har vist, at vedligeholdelse og istandsættelse af det offentlige byrum har en afgørende betydning for oplevelsen af tryghed, og at manglende vedligehold og generelt forfald kan sætte en negativ udviklingsspiral i gang. Et velholdt område signalerer, at nogen tager ansvar, og at kriminalitet er uacceptabel.

En tryghedsvandring tager udgangspunkt i den viden, som virksomhederne og folk, som arbejder i området, har. De har det største kendskab til de lokale forhold, og de ved hvad der kan være med til at øge trygheden.

Man kan starte med at invitere nabovirksomhederne, kommunen og det lokale politi og i fællesskab gå en tur i erhvervsområdet. Opgaven er at finde de utrygge steder, der kan forbedres og gøres mere trygge. En tryghedsvandring er en god metode, der både skaber større tryghed og nedbringer kriminalitet. Med fordel kan den samme rute gås i dagtimerne og om natten, for der er ofte stor forskel i oplevelsen af området, afhængig af dag og nat.



2.10

Mekanisk sikring af virksomheden

Mekanisk sikring er fysiske forhindringer, der vanskeliggør eller forsinker hændelser. Eksempler: Hegn, porte, ordentlige døre og vinduer, låse, vægge, pengeskabe m.m.

Hegn

Valg af hegn afhænger blandt andet af:

- ▶ Myndighedskrav – generelt for lokalområdet
- ▶ De indhegnede varers værdi og tyvetækkelighed
- ▶ Risiko for hærværk
- ▶ De angrebsmidler, som eventuelle indtrængere forventes at bruge
- ▶ Hvordan indgår hegnet i miljøet?
- ▶ Pris og vedligeholdelsesomkostninger

Hegn sættes typisk langs med omkredsen af virksomhedens område. Det gør det besværligt for uvedkommende at komme ind på virksomhedens grund - og at komme ud igen.

Vær opmærksom på, at opsætning af hegn er reguleret i Hegnsloven, fx med begrænsninger af højde, afstand til skel og nabobygninger. Virksomheden skal også tage hensyn til lokalplaner, kommunale bestemmelser og tinglyste servitutter på ejendommen. Redningsberedskabet skal kunne komme uhindret frem til bygningen. Der kan være lokale retningslinjer fra redningsberedskabet om aflåsning (nøgleboks/cylinderboks/hængelås) af porte og låger, anbragt i adgangsarealer. Bemærk, at en tilladelse fra kommunen kun forholder sig til kommunale bestemmelser og lokalplaner. Tinglyste servitutter skal virksomheden selv undersøge.

Det er ofte en større investering at få etableret et hegn, og virksomheden skal derfor nøje overveje både aktuelle og fremtidige behov.

Brug hegn med faste, små masker (panelhegn). Hegn af flettet tråd kan lettere klippes over, og der kan skabes en stor åbning på kort tid.

Sikring mod overklatring skal altid være en del af hegnet (lokale bestemmelser kan dog sætte begrænsninger for dette). Fx i form af pigtråd øverst, eller ved at de lodrette tråde i panelhegnet er længere i toppen og dermed skaber ”pigge”, som gør det ubehageligt at kravle over.

Se efter, om der er noget i nærheden af hegnet, som gør det nemmere at klatre over. Er der fx træer eller levende hegn, skal de fjernes eller klippes tilbage. Hvis udhæng på bygninger eller tagflader hos naboen er for tæt på, kan det være nødvendigt at gøre hegnet højere og/eller bruge en mere aggressiv form for sikring mod overklatring, fx nato-pigtråd.



Blødt punkt, hvor man kan kravle under.

Hvis terrænet omkring hegnet ikke er med fast belægning (asfalt, fliser og lignende), skal der også sikres mod undergravning.

Mange tyverier starter med, at der som forberedelse bliver klippet hul i hegnet. Et dagligt tilsyn med hegnet er derfor en god ide. Tilsynet kan eventuelt udføres af et vagtselskab.

Elektrisk hegn

Et elektrisk hegn er det mest effektive til at holde uvedkommende ude fra et område. Et elektrisk hegn er ufarligt at berøre, så længe man er på den udvendige side af hegnet. Først når tyven forcerer hegnet (over, under eller gennem) kommer tyven i kontakt med de strømførende dele, der er monteret på den indvendige side. Et eksisterende hegn kan opgraderes med elektriske tråde. Tal med virksomhedens leverandør om mulighederne.



Elektrisk hegn med sikring mod undergravning.

Et panelhegn bør minimum være 1,8 meter højt. På den sikre, indvendige side monteres vandrette tråde, som er strømførende. På toppen monteres overklatningssikring i form af fx 5 vandrette strømførende tråde over hinanden. Den samlede højde bør minimum være 2 meter.

Der skal være overvågning af de strømførende tråde, så virksomheden får besked, hvis nogen klipper en tråd over, mens der er slukket for hegnet. Det kan eksempelvis være en rød lampe, som tænder ved betjeningspanelet for tyverialarmen. På samme måde skal der sendes et

signal, hvis nogen kommer i kontakt med de strømførende tråde, der skaber kontakt mellem tråd og jord. Hegnet skal sende et signal, fx via en eksisterende tyverialarm, til en kontrolcentral, der kan reagere efter den aftalte forholdsordre.

Porte

Porte i heget skal som minimum være af samme kvalitet som selve heget og gerne bedre, da de bliver udsat for større påvirkninger. Porte skal sikres på samme måde som heget. Strømførende tråde skal monteres med samme afstand som på det faste hegn.



På denne port er el-tråde ikke ført ud på porten og overklatringssikringen er ikke tilpasset. Sørg for at få en rådgiver, der ikke fokuserer på et enkelt produkt, men tænker sikring hele vejen rundt.

Når porten er lukket, skal den elektriske forbindelse være solid. Det må ikke i lukket tilstand være muligt at løfte porten af hængslerne. I Sikringskataloget (www.sikringsguiden.dk) er der opstillet forskellige hegstyper, som virksomheden kan bruge som inspiration. I kataloget er der forskellige typer adgangsporte. Kontrollér om virksomhedens forsikringsselskab stiller særlige krav til hegn og porte.

Pullerter

Pullerter kan blandt andet forhindre, at køretøjer og større effekter fjernes fra virksomhedens område. Pullerter er typisk opbygget af stålør på minimum 10 cm i diameter og minimum 80 cm over terræn. Pullerten skal være støbt fast i et betonfundament på minimum 30 cm i diameter.



Et alternativ til pullerter kan være en grøft, ca. 1,5 m bred og ca. 1 m dyb. Jo stejlere sider, jo bedre. En jordvold med samme dimensioner kan også anvendes.

Bom

En fast bom kan anvendes til afspærring af indkørslen. Godsdimensionerne afhænger af bommens længde og hvilken type stål, der anvendes.

Aflåsningen er typisk den svageste del af en bom-løsning. Benyt en bolt-hængelås, der er meget svær at skære over, fordi bøjlen er skjult.

Låse

Ordentlige låse er en af de mest grundlæggende sikringsmetoder og signalerer til en indbrudstyv, at virksomheden har tænkt på sikringen. To låse er bedre end én og gør tyvens arbejde mere besværligt.

Låse skal være godkendte og solide - og udskiftes, når der er tegn på slid. Er virksomheden i tvivl, om den er sikret godt nok, er det en god idé at få låsene gennemgået af en låsesmed.

Husk, at låsekasse, slutblik og cylinder skal passe sammen for at give den rigtige sikring. Der kan desuden være krav til låse fra virksomhedens forsikringsselskab.

Husk at få en installationserklæring på installerede låse. Det er virksomhedens bevis for korrekt udført arbejde over for forsikringsselskabet.



Bolthængelås



Sikkerhedsslutblik

Nøglesikkerhed

Virksomheder skal have faste regler for, hvordan nøgler til virksomheden og til dens lastbiler opbevares – herunder ind- og udlevering, så nøglehåndteringen hver gang foregår under ensartede og betryggende rammer.



Et nøgleskab er én måde at sikre nøglerne på. Her har typisk kun bestemte medarbejdere adgang til dem. Et nøgleskab bør være godkendt, og virksomheden bør leve op til de krav, virksomhedens forsikringselskab har til nøgleskabe. Nøgleskabene bør være testet og godkendt i henhold til SSF. Sikringsniveau EN 1143-1-0.



Nøgleskabene bør
være testet og
godkendt i henhold
til SSF. Sikringsniveau
EN 1143-1-0



Penge-, nøgle- og værdiskabe

Et pengeskab er ikke nødvendigvis brandsikkert, og et brandskab er ikke nødvendigvis tyverisikkert. Men der findes skabe, der kan være begge dele.

Virksomheden kan se, om et skab er testet ved at finde et certifikat på indersiden af skabets dør. Er der intet certifikat, er skabet som tommelfingerregel ikke testet og bør ikke anvendes til hverken brand- eller tyverisikring.

Det er vigtigt at købe solide kvalitetsskabe, der er testede – for eksempel efter internationale standarder som EN 1143-1, Grade 0 eller Grade 1 eller højere Grade, alt efter hvad der skal sikres. Et nøgleskab bør være godkendt og leve op til kravene fra virksomhedens forsikringselskab. Der er flere typer af godkendte skabe.

Se mere på www.sikringsguiden.dk.



Et testet og godkendt penge-, nøgle- og værdiskab bliver typisk leveret med en nøglelås. Denne aflåsning er sikker og lever op til de krav, der stilles for låse, som monteres på de forskellige typer af testede og godkendte skabe. Men hvordan opbevares nøglen til skabet, når skabet er låst? Hvis en medarbejder tager nøglen med sig, kan den tabes eller blive stjålet. Gemmer man nøglen et "sikkert" sted, bliver gemmestedet før eller siden kendt af mange.

Et alternativ til nøglelåsen er en elektronisk kodelås, som også har forskellige sikringsniveauer ligesom nøglelåsen og kan monteres på testede og godkendte skabe. Denne lås leveres med masterkode og brugerkode, eller flere brugerkoder og med evt. logfunktion etc. Fordelen er, at der bruges en kode til at åbne skabet med. Der er ingen fysisk nøgle, der skal gemmes væk eller kan tabes. Yderligere kan nogle elektroniske kodelåse sammenkobles med et adgangskontrolsystem, så virksomheden kan forlange, at der vises adgangskort, før kodelåsen kan betjenes og skabet åbnes. Sådan kan virksomheden holde øje med, hvem der har haft adgang til skabet i adgangskontrollens log.



2.11 Sikring af døre og vinduer

Døre og karme skal være solide, slutte tæt og være korrekt opklodset. Eventuelt kan mindre modstandsdygtige døre forbedres ved at sætte stålplader fast på indersiden. Husk solid fastgørelse!

- ▶ Vinduer skal generelt være velholdte og med solidt monteret karm. Desuden skal de sikres ordentligt, så de er svære at afmontere udefra
- ▶ Standardhasper er ikke nok til at holde indbrudstyve ude. Der findes gode solide hasper, som kan eftermonteres, og som giver meget mere modstand
- ▶ Glaslisterne skal være fastgjort med énvejsskruer eller være limet fast
- ▶ Møre eller løse glaslister gør det nemt for en tyv at fjerne ruden
- ▶ Overvej at lade selve ruden fastlime til rammen. Det er en selvfølge, at vinduerne er lukkede og haspede ved arbejdstids ophør
- ▶ Glas kan yderligere sikres med sikringsfilm, gitre eller rullejalousier
- ▶ Glasset kan også udskiftes med decideret indbrudssikret glas

2.12 Mærkning af værdigenstande

Virksomheder kan sikre tyvetækkelige genstande ved at mærke dem med et synligt eller usynligt mærke. De forskellige metoder egner sig til forskellige genstande. Når virksomheden skifter med mærkning, er det med til at afskrække tyve, da det bliver besværligt og risikabelt at afsætte tyvekosterne.

Mærkning hjælper desuden politiet i opklaringsarbejdet.

Mærkning af værdigenstande kan udføres ved hjælp af elektronisk gravørværktøj, mærkater eller ridsepen.

En ny teknologi til mærkning af genstande er en væske, som er nærmest usynlig, indtil den belyses med UV-lys. I væsken findes en mikroskopisk talkode, som er unik for hver bruger. Denne kode bliver låst til virksomheden, når virksomheden køber den usynlige mærkning.

Koden kan aflæses med et kraftigt forstørrelsesglas, og politiet kan dermed spore ejeren til en given genstand via registeret. Denne mærkningsløsning findes også i en version med kunstigt fremstillet DNA tilsat. DNA er også unikt og kan ved hjælp af en laboratorieanalyse spores tilbage til ejeren.

Informere om mærkningsordningen ved at sætte skilte op, så indbrudstyven kan se, at virksomheden har mærket værdigenstande.



2.13

Sikring af tankanlæg

Tyveri af dieselolie er et problem for transportbranchen. Det er derfor vigtigt at tyverisikre virksomhedens faste- og transportable dieseltanke. Der findes tekniske sikringsmåder – herunder F&P-registrerede produkter. Flere virksomheder tilbyder udstyr til sikring af tanke. Tyverisikringen kan hindre eller forsinke dieseltankens arbejde. Gør det så besværligt som muligt for tyven ved at sikre pumpe, påfyldning, udluftning, gevindsamlede rør og måler.

Virksomheden kan blandt andet foretage følgende præventive tiltag:

- ▶ Overvej, om det i det hele taget er nødvendigt med eget tankanlæg, hvis virksomheden har et sådant
- ▶ Er der flere ulemper end fordele ved at råde over eget tankanlæg? Hertil kommer, at prisen på dieselolie ikke afviger i egen tank eller ved køb på almindeligt tankanlæg
- ▶ Er det tilstrækkeligt beskyttet, så kun de, der har lovlig adgang, kan benytte sig af det?
- ▶ Erfaringer viser, at det er nemt for tyve at komme til underjordiske tanke, da de ofte er placeret på et hjørne af virksomhedens grund, hvorfor det kan være svært at overvåge denne tank tilstrækkeligt effektivt
- ▶ Det bør være svært for uvedkommende at få øje på tanken
- ▶ Gør det så besværligt som muligt for en tyv at komme til tank/anlæg
- ▶ Tank placeret indenfor i aflåst bygning gør det svært for tyven
- ▶ Afbryd el til pumpen, når bygningen/pladsen forlades – også selv om pumpen er låst med hængelås
- ▶ Sikre påfyldning, udluftning og tankmåler, der alle giver let adgang til tanken
- ▶ Elektronisk sikring (forsøg på at skrue tankdækslet af rapporteres straks til en valgt modtager/alarm)
- ▶ Overvej at etablere videoovervågning
- ▶ Belysning ved tanken – permanent eller aktive-ring ved detektering
- ▶ Hvad kan gøre det svært for tyven?

2.14

Sådan kan virksomheden bruge elektronisk overvågning

Elektroniske overvågningsprodukter registrerer og/eller alarmerer ved uønskede hændelser på et område eller i en bygning. De har som oftest en præventiv effekt, men afholder ikke som sådan fysisk nogen fra at begå kriminalitet. Derfor fungerer elektronisk overvågning typisk som et supplement til den mekaniske sikring. I andre tilfælde fungerer elektronisk overvågning som en selvstændig sikringsløsning, fx indbrudsalarm. Reaktionen kan fx være at sende besked til en kontrolcentral, sætte alarmen i gang eller fylde lokalet med tåge. Hvis virksomheden skifter tydeligt med overvågningen, har mange former for elektronisk overvågning en præventiv effekt.

TV-overvågning

TV-overvågning (TVO) i sig selv hindrer ikke tyveri og indbrud, men kan medvirke til at reducere svind og tyverier og levere beviser for et givent tyveri samt måske anvendes i identificeringen af gerningsmanden. TVO bør som hovedregel kombineres med andre sikringsmetoder. Typisk er det en god idé med TVO ved virksomhedens porte og døre (ind- og udgange), ligesom det kan bruges til at overvåge udendørsområder med parkerede lastbiler og tankanlæg.



TVO kan i dag leveres med avanceret software, som kan analysere billedmaterialet og ud fra valgte kriterier give alarm. Det er fx muligt at få alarm på én type bevægelser (mennesker) og ignorere alle andre typer bevægelser (dyr, flag der blaffer osv.).



Det er også muligt at streame billedmaterialet til en kontrolcentral. Det giver mulighed for fjernovervågning af virksomheden med verificering af, hvad der sker, og hurtig igangsættelse af respons. Den umiddelbare respons kan være anrøb af personer på området, hvis der er monteret højttalere til dette formål. Næste skridt er at sende en vagt.

Dansk lovgivning kræver, at der tydeligt skiltes med, at området TV-overvåges. Det er en god ide at tale med installatøren og sætte sig ind i reglerne, inden virksomheden sætter overvågningsudstyr op. Husk også at underrette medarbejderne om brugen af TVO. Myndigheder og andre organisationer har udarbejdet foldere om overvågning med råd og ideer til, hvad virksomheden bør overveje og iagttage, inden virksomheden sætter TV-overvågning op.

Tyverialarm

En velfungerende tyverialarm kan også overvejes, idet alarmsystemer kan stresser tyven. Nogle alarmer tænder lys eller starter en sirene, hvis en person forsøger at bryde ind.

Tyverialarmer er i sig selv ikke en forhindrende sikring, men derimod en overvågning. Skal der prioriteres mellem tyverialarm eller mekanisk sikring, er anbefalingen, at mekanisk sikring prioriteres først.

Der skal altid være sammenhæng med den mekaniske sikring og den elektroniske overvågning. Der findes flere typer af detektorer, som kan monteres udendørs. En hyppigt anvendt model er det "aktive skud". Det er en sender og en modtager, som sidder overfor hinanden. Senderen udsender flere infrarøde stråler, som registreres af modtageren. Brydes strålerne, udløser det en alarm. Tal med virksomhedens alarminstallatør om fordele og ulemper.

En af de nyeste teknologier er at anvende radarløsninger til detektering af uvedkommende. Radarer er ultrapræcise og kan se i alt slags vejr m.m. Alarmer bør altid være tilsluttet en godkendt kontrolcentral med hurtig reaktion fra et vagtselskab. Anlæg uden en eller anden form for reaktionsapparat har meget begrænset værdi.



Få virksomhedens alarm gennemgået af installatøren mindst én gang om året. Virksomheden kan fx have foretaget ændringer i indretningen, som påvirker alarmens dækningsområde.

Få en installationserklæring, som dokumentation for at installationen er udført i henhold til det sikringsniveau, som fx forsikringsselskabet har fastlagt. Virksomheden skal altid have det originale dokument.

En installationserklæring anvendes af Forsikring & Pension-registrerede installatørvirksomheder.



Se nærmere på www.sikringsguiden.dk.

Tågesikring

En alarm kan udvides med en tågekanon, som aktiveres ved hjælp af automatisk indbrudsdetektering.

I kombination med stroboskoplys og sirenelyd er det et meget effektivt supplement til sikringen.



Tågekanonen fylder på få sekunder et lokale med en tæt tåge, der gør det umuligt for tyven at orientere sig. Tågesikring er en effektiv måde at stoppe en tyv på, og tyven må ofte tage flugten tomhændet.

Elektronisk overvågning kan ikke erstatte mekanisk sikring/fysisk hindring, men kan registrere en indtrængen eller forsøg herpå og videregive melding herom, fx til en godkendt kontrolcentral. God mekanisk sikring giver god beskyttelse mod indbrud.

3

Sikring af køretøjer

Chauffører kan begrænse tyverier ved at tænke over, hvor de parkerer.



3.1

Anmeldelse af tyveri/ brugstyveri af køretøjer med sporingsudstyr

Når et køretøj bliver stjålet og er på vej mod udlandet, er det vigtigt med et hurtigt og effektivt system for at sikre køretøj og gerningsmand.

Udlændingekontrolafdelingen (UKA Vest) i Padborg

Telefon: +45 5642 9010

optager anmeldelser om tyveri/brugstyveri af køretøjer – lastbiler, påhængsvogne eller trailere – der kan følges med sporingsudstyr, og som er på vej til udlandet og forventes at passere grænsen inden for én time. I sådanne tilfælde skal det lokale politi ikke kontaktes.

3.2

Undlad at efterlade værdier i førerhuset

Det er lige så risikabelt at efterlade vigtige papirer og ting af værdi i førerhuset på en lastbil som i en personbil. Desværre er mange kriminelle klar over, at der meget vel kan være god fangst i førerhuset. Det er derfor vigtigt, at chaufførerne altid fjerner værdigenstande fra køretøjet. Det gælder alle værdipapirer, som fx førerkort, tankkort, registreringsattest, kørselstilladelser m.m. Lad aldrig fragtdokumenter være synlige i bilen, da de indeholder oplysninger om godset.

Både aktuelle og tidligere tyveriefterforskninger fastslår, at det ikke er nok med et aflåst pengeskab i lastbilen. Lastbilen skal altid være forsvarligt aflåst, og døre og vinduer skal være lukkede.

Værdifulde ting som punge, bærbare pc'ere, tablets, mobiltelefoner, fotoudstyr og mobile GPS'er må ikke efterlades i køretøjet.

3.3

Parkering af køretøjet

Chauffører kan begrænse tyverier ved at tænke over, hvor de parkerer. Før chaufføren starter turen, bør det besluttes, hvor der skal overnattes. Parker så vidt muligt altid på oplyste steder eller rastepladser og gerne tæt sammen med andre køretøjer.

En oplyst og trafikeret plads er bedre end en mørk og øde. Virksomheden og chaufføren kan inden turens start med fordel planlægge, hvor der skal parkeres, fx kan det være en fordel at holde det lange hvil lidt før tid, hvis chaufføren kan holde et egnet sted sammen med andre.



3.4

Sikre rastepladser

For at beskytte gods og køretøj er det en god ide at anvende sikre rastepladser – specielt ved transport af letomsættelige (tyvetækelige) varer.

Der er endnu relativt få sikre rastepladser i EU, men i det omfang, de findes, kan der forhåndsbookes plads på en sikret rasteplads. Dette kan virksomhed og chauffør med fordel tage højde for ved planlægning af turen.

Et net af sikre og certificerede rastepladser for lastbiler er under opbygning i EU. De EU-godkendte og certificerede rastepladser vil fremover være inddelt i 4 kategorier: bronze, sølv, guld og platin - svarende til en stedse højere grad af sikkerhed.

Du kan finde oplysninger om sikre rastepladser for lastbiler i Danmark og Europa på:

www.esporg.eu

www.iru.org/transpark

www.truckparkingurope.com

3.5

Kortsvindel og tyveri af brændstof

Da en stor del af omkostningerne i transportvirksomheder går til brændstof, er tyveri og svind et problem, der skal tages seriøst. Tyveri af brændstof kan være et internt eller eksternt problem – eller begge dele.



En virksomhed bør, udover at undersøge mulighederne for at sikre påfyldningsstudsene på lastbilen og generelt sikre tanken ved hjælp af tekniske tiltag og alarmer, også fokusere på risikoen for internt dieselt tyveri.

Virksomheden bør også sikre, at medarbejderne passer godt på tankkort og -koder, så de ikke bliver stjålet og misbrugt. At tjekke dieselforbruget på lastbilerne løbende er med til at begrænse risikoen for misbrug. Virksomhedens interne kontrolsystemer skal holde øje med forbruget på hver enkelt bil. Overvej, om det er nødvendigt at tanke mere end én gang i døgnet. Det bør ikke være tilladt at medbringe løse dunke i køretøjet.

Ved parkering for natten bør lastbilen anbringes, så tyven ikke kan komme til bilen i ro og mag. Det kan man fx gøre ved at parkere lastbilen med tanken tæt på et andet køretøj/op ad en bygning, så adgangen til tanken er så besværlig som muligt.

Det er også en god ide, at tanken er næsten tømt, når lastbilen parkeres til aften.

Virksomheden bør også stille krav til sin olieleverandør. Olieselskabet bør tilbyde konstant overvågning af dieselforbruget og straks reagere over for virksomheden, hvis der foretages uforholdsmæssigt store tankninger inden for ganske kort tid. Nogle virksomheder får en akut alarm, når der tankes mindre end 50 liter.

Pinkoder til tankkort skal kunne skiftes løbende af virksomheden selv, og kortene bør begrænses til anvendelse af bestemte tankanlæg og på bestemte dage og tidspunkter i døgnet. Dieselkort og pinkode må aldrig opbevares samme sted.

Kort bør alene anvendes på online-anlæg, dvs. tankstationer, hvor det elektronisk straks registreres og vises, hvor meget dieselolie, der er tanket. Yderligere kan virksomheden vælge kun at tanke på videoovervågede anlæg.

Anbefalinger og krav til dieselkort:



1. Efterlad aldrig kort og kode i bilen, og hold de to adskilt
2. Spær altid kort, hvis det har været opbevaret et sted udsat for indbrud – også selv om kortet ikke er fjernet
3. Kortet skal kun anvendes med kode
4. Anvend alene kort, hvor virksomheden selv vælger koden/kan ændre den
5. Udstyr chaufføren med en kodehusker - eller få koden automatisk udskiftet, fx via SMS hver gang der foretages tankning
6. Udstyr kun chaufføren med nødvendige kort
7. Sørg for ikke at have et højere maks. på tankkort end højst nødvendigt
8. Lav skriftlig aftale om brugen af kort, som vognmand og chauffør begge underskriver
9. Kort skal alene anvendes ved køb af nødvendige produkter
10. Korts rådighedsbeløb skal være begrænset til bestemte tidsrum og/eller til bestemte tankstationer
11. Kort bør kunne spærres med øjeblikkelig virkning – både af kortindehaveren og af olieselskabet
12. Olieselskabet skal altid varsle om unormale forbrugsmønstre
13. Korts forbrug skal kunne følges løbende af virksomheden
14. Kort bør kun bruges på videoovervågede tankstationer
15. Uenighed om forbrug på kort skal være underlagt dansk ret
16. Kort skal have en udbyder med en ansvarlig ledelse i Danmark, der har kompetence til at afgøre alle former for kontroverser mellem udbyder og bruger



Om virksomheden har få eller flere hundrede lastbiler, gør ikke den store forskel. Virksomheden skal altid styre og overvåge brændstofforbruget på hvert enkelt kort, så virksomheden konstant har det fulde overblik over brændstofforbruget.

3.6

Fragtbørser

En fragtbørs er en virtuel opslagstavle, der knytter ledig lastbilkapacitet og fragter sammen, hvilket gør, at speditører og vognmænd kan optimere deres disponering. Ved anvendelse af transportører fra en fragtbørs handler det om sund fornuft og omtanke for at undgå kriminalitet.

Der har på europæisk plan været eksempler på virksomheder, som på fragtbørser udgiver sig for at være seriøse, men som ikke er det. Med jævne mellemrum advares der derfor om, at man ikke bør indgå forretningsaftaler med den og den virksomhed. Fragtbørsfirmaerne forsøger oftest at gøre, hvad de kan for at sikre sig imod useriøse virksomheder, men det er ikke altid, at det lykkes. Det baggrundstjek, som fragtbørserne skilter med at have udført, er ikke nødvendigvis tilstrækkeligt. Dermed bærer en virksomheds tilstedeværelse på en fragtbørs ikke den legitimation eller sikkerhed for transportørens retskaffen-

hed, som man umiddelbart kunne foranlediges til at tro. På den baggrund er det god og sund forretningspraksis at få gennemført baggrundstjeks af nye samarbejdspartnere.

Svindlere har sjældent en reel virksomhed bag den forfalskede dokumentation. Der er god grund til at tjekke virksomheden fx via dens hjemmeside, postadresse, ejerkreds, kørselstilladelser og e-mailadresse (useriøse virksomheder benytter sig oftere af free-mail). Også lastbilens registreringsnummer og chaufførens kørekort bør tjekkes af afsender/ejer.

Generelt bør virksomheden holde sig fra en transportør, som man ikke vil overlade sine private ejendele til.

Erfaringen viser, at svindlere har en særlig fordel i de tilfælde, hvor virksomheden har travlt med at få godset afsted. Jo mere travlt, der er i virksomheden, jo mindre er sandsynligheden for, at der bliver gennemført de nødvendige baggrundstjek af den nye og ukendte transportør.

En fragtbørs er en virtuel opslagstavle, der knytter ledig lastbilkapacitet og fragter sammen.



3.7

Tjekliste ved anvendelse af fragtbørser

Ved at følge enkle råd og simpel forebyggelse kan virksomheden undgå tyveri og mindske risikoen for at blive offer for kriminalitet ved benyttelse af fragtbørser. Ud fra devisen, at tillid er godt, men kontrol er bedre, bør virksomheden altid anvende tjeklister ved anvendelse af transportører fra fragtbørser.

Et grundigt baggrundstjek af realiteten bag en fremmed transportør/ny samarbejdspartner kan fx indeholde:

Kontrol af kendte oplysninger om transportøren:

- ▶ Danske virksomheder fremgår af CVR-registret. Er der tale om en godkendt dansk vognmand, kan der findes oplysninger på Færdselsstyrelsens hjemmeside www.fstyr.dk
- ▶ For udenlandske virksomheder kan der måske findes oplysninger på nettet?
- ▶ Bed om dokumentation for virksomhedens eksistens

Kontrol af transportørens identitet:

- ▶ Chaufførens identitet (ID-kort/pas)
- ▶ Registreringsattest/nummerplade
- ▶ Køretilladelse eller vognmandstilladelse
- ▶ Hvilke kontaktoplysninger har transportøren givet? Mobiltelefonnummer og "free-mail"-udbyder (Hotmail, Outlook, Gmail, etc.) bør gerne eftertjekkes ved kald til et fastnet telefonnummer. (Fastnet-telefonnummer skal registreres, mens mobiltelefonnumre ikke bliver registreret på samme vis)

Kontrol af forsikringsbeviser:

- ▶ Kontrol af virksomhedens CMR-forsikring. Kontakt forsikringsselskabet og undersøg, om CMR-oplysningerne er korrekte. Er der tale om en ikke-eksisterende virksomhed, vil dækhistorien ofte falde sammen på dette stadie. Der findes næppe et forsikringsselskab, som er villig til at forsikre en ikke-eksisterende virksomhed. Så et CMR-tjek er en god indikator til at vurdere, om virksomheden reelt findes, eller om der er tale om et fup-firma og et fup-bevis.
- ▶ Kontrol af forsikringsbevis for køretøjet. Denne kontrol medvirker til at afsløre, om køretøjet er stjålet
- ▶ Ring aldrig til telefonnummeret på beviset, men ring til forsikringsselskabets hovednummer

Løbende uddannelse og videndeling blandt relevante medarbejdere, så de lærer at være opmærksomme og genkende forhold, som indikerer problemer:

- ▶ En grundlæggende prøve er ligeledes, om "historien" og oplysningerne hænger sammen. Stemmer de forskellige oplysninger på forsikringsdokumenter med identitetsoplysningerne?
- ▶ Hold information fra fragtbørs op imod transportørens hjemmeside

Efterspørg eventuelt referencer fra andre speditører. Selv en lille vognmandsvirksomhed med få måneders erfaring har formentlig udført en eller flere transporter for en kendt speditørvirksomhed i Europa.

Vær vagtsom og kritisk ved vareudlevering.

Er varens værdi høj, så anvend velkendte og erfarne samarbejdspartnere.

3.8

Transportkøbers ansvar

Transportkøber har også et ansvar. Hvem hos transportkøber kontrollerer, om chaufføren har kørekort, om der er køretilladelser, tilladelser til farligt gods, miljøtilladelser m.v.?

Transportkøber har en egeninteresse i, at der stilles krav til de lastbiler og det materiel, der anvendes ved transporterne. Transportkøber bør ved indgåelse af transportaftalen med vognmanden kræve, at gods og lastbil parkeres på bestemte p-pladser - eller sikre rastepladser.

Hvis transportøren har en løbende og seriøs dialog med transportkøber, kan parterne i fællesskab yde en forebyggende indsats, fx at transportopgaven ikke må sælges videre på en transportbørs. Få gerne oplyst navne og kontaktoplysninger på nøglemedarbejdere, der har med transporten at gøre.

Henvi ved internationale landevejstransporter altid til reglerne i den internationale CMR-konvention, der regulerer ansvarsforholdet mellem transportør (fragtfører) og ordregiver. Aftal med transportkøber, at CMR-reglerne også finder anvendelse ved nationale vejgodstransporter.



**Transportkøber
har også et ansvar.**

3.9

AEO-certificering

Autoriseret Økonomisk Operatør (AEO) er en bevilling, der hos Toldstyrelsen giver virksomheder en række fordele, når varer indføres i eller forlader EU's toldområde. AEO-virksomheder kan udnytte fordelene ved toldforenklinger og lettelser omkring sikring og sikkerhed.

AEO-bevilling

For at sikre at virksomheder opfylder kriterierne, skal virksomhedens processer, procesbeskrivelser mv. gennemgås. Hvis Toldstyrelsen konstaterer trusler og risici, skal virksomheden rette op på disse eller lave en plan for forbedring af forholdene, før virksomheden kan få udstedt en AEO-bevilling.

AEO-certificeringer anvendes i stigende omfang i transportsektoren.

Til gengæld er der også en del administrative og praktiske opgaver forbundet med en AEO-certificering. En AEO-virksomhed forpligter sig fx til at udføre adgangskontrol på virksomhedens adresse, da virksomheden altid skal kunne vide, hvem der opholder sig i virksomheden på et givet tidspunkt af døgnet.

Opfylder virksomheden anbefalingerne i denne Sikringsmanual, er virksomheden kommet langt med hensyn til kravene i en AEO-certificering.



Læs mere på www.toldst.dk.

3.10

Teknisk sikring af køretøjet

På markedet er der adskillige værktøjer til at sikre lastbiler mod tyveri. Der sker konstant en teknologisk udvikling, som betyder, at nye og mere effektive og intelligente produkter kommer til.

I det følgende gennemgås værktøjer, som virksomheden kan anvende.

Det er en god ide at kombinere startspærren med en tyverialarm. Alarmen skal opfylde lovens krav til tyverialarmer og kan kombineres med egnede løsninger, som er tilpasset ens smartphone og med mulighed for, at alarmen kobles op på en godkendt kontrolcentral.

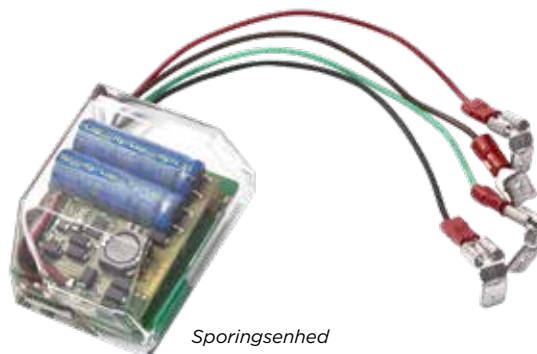
Sporingsenhed

Mange transportvirksomheder anvender sporingsenheder (GPS, GSM, VHF m.v.), som er en effektiv måde at sikre gods og køretøjer på. Er køretøjet udstyret med en sporingsenhed, øger det markant muligheden for, at køretøjet bliver fundet igen i tilfælde af tyveri. Trailere skal også kunne spores. Flere sporingsenheder på samme køretøj giver ekstra sikkerhed. Sporingsenheder på containere og i godset øger muligheden for, at godset bliver fundet igen.



Sporingsenhed

Sporingsenheden skal være fast monteret, og monteringen skal være foretaget af autoriseret montør og dokumenteret med en installationserklæring. Den skal have tilstrækkelig backup-strøm, være aktiveret og tilsluttet hos en godkendt kontrolcentral.



Sporingsenhed



På www.sikringsguiden.dk/sikringsprodukter/sporingsystemer findes en liste over de sporingsystemer, som er registreret hos Forsikring & Pension.

Virksomhedens forsikringselskab kan have særlige forholdsregler/præferencer - herunder foretrukne leverandører samt kontrolcentraler. Derfor skal en installation af et sporingsystem i forbindelse med en særskilt forsikringsaftale altid aftales nærmere med virksomhedens forsikringselskab.

Sporingsenhed



En sporingsenhed er dog aldrig garanti for, at virksomheden finder sit stjalne materiel eller godset igen, idet tyve ofte afmonterer eller "jammer" sporingsenheden. Der er elektroniske produkter på markedet, hvor en dataenhed vanskeligt kan spores eller jammes. Typisk "vågner" den alene på bestemte tidspunkter eller ved passage af bestemte steder, hvor et IT-system efterspørger netop den pågældende "sovende" dataenhed.

Trailerlåse

Transportvirksomheder bør anvende "king-pinlåse" (kongeboltlåse) for at forhindre tyveri af trailere, især når de står uden for virksomhedens egen sikrede plads. Uden en påmonteret kongeboltlås er det nemt at stjæle en trailer. Der findes adskillige kongeboltlåse på markedet, og de fås bl.a. med en kode, som kan sendes via sms til den næste chauffør, der skal køre med traileren.



Tyverisikring af anhænger/trailer til lastbiler

Der eksisterer forskellige systemer på markedet, som har til formål at forhindre, at en anhænger/trailer utilsigtet bliver flyttet uden tilladelse.

Et blokeringsystem kan fx kobles sammen med hovedluften til bilens bremses, som gør, at anhængerens ikke kan flyttes. Andre systemer kan kobles op på en kontrolcentral, som hjælper chaufføren med at finde den helt rigtige trailer i mørke, ligesom der findes fjernbetjente systemer med mulighed for at åbne og låse døre til anhænger/trailer.




Fastgørelse af nummerplader

Virksomheden er forpligtet til at montere nummerplader solidt på deres køretøjer, så de ikke kan tabes eller fjernes. Nummerplader på person- og varebiler skal fastgøres med mindst to skruer eller bolte. Det er valgfrit på andre køretøjer.

Forlang ved køb af lastbiler og trailere, at nummerpladerne er forsvarligt fastgjort og skruet fast.





Menneskesmuglere
og risikovillige
migranter benytter
sig ofte af vejnettet
til at komme frem.



3.11

Sikring mod illegale migranter

Menneskesmuglere og risikovillige migranter benytter sig ofte af vejnettet til at komme frem.

Trailere er ofte det foretrukne transportmiddel til at krydse grænser. Migranter kan fx skjule sig mellem førerhus og sættevogn, på taget, i hulrum, i lastrummet eller over akslerne.

Har en chauffør migranter på sit køretøj, er det menneskesmugling, uanset om chaufføren var vidende om det eller ej. Menneskesmugling straffes med høje bøder og/eller fængsel.

Anbefalinger

- ▶ Tag ikke fremmede eller personer uden gyldigt ID op under turen
- ▶ Tjek køretøjet, herunder alle tænkelige skjulesteder:
 1. Efter endt læsning
 2. Efter stop på turen
 3. Når man overtager køretøj/trailer fra en anden chauffør
 4. Inden man kører ind i havnens kontrolzoner, kører om bord på en færge, og inden man kører fra borde (Det sker, at personer hopper ombord på færger)

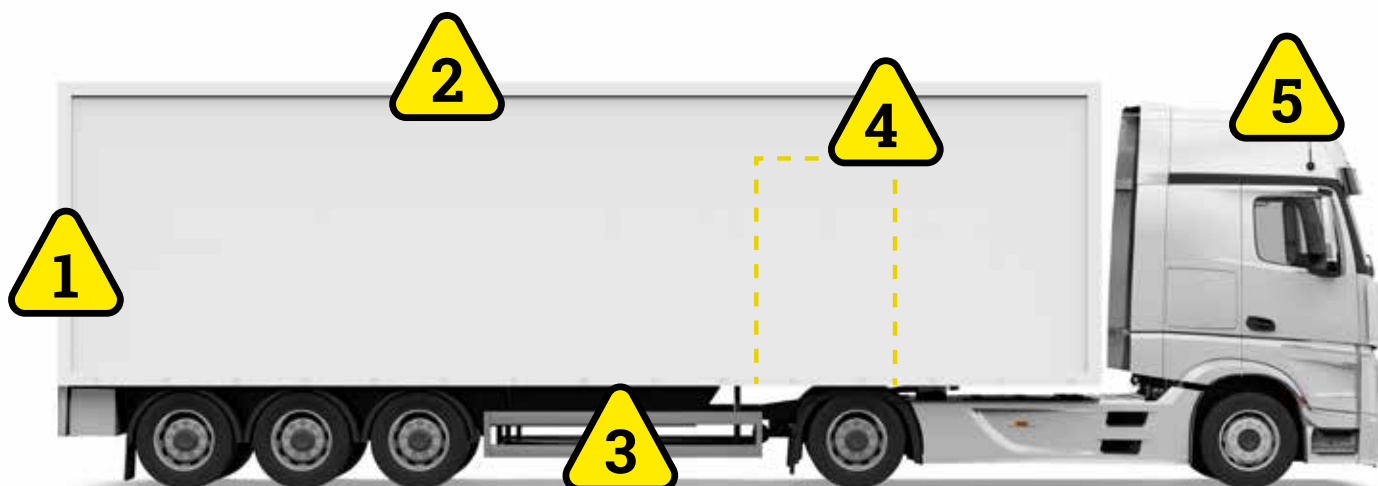
- ▶ Særligt ved langsom kørsel nær grænseovergange, færgeterminaler eller rastepladser skal chaufføren udvise forsigtighed
- ▶ Efterlad aldrig køretøjet ubevogtet og uden opsyn uden at tjekke det igennem bagefter
- ▶ Lås, plombér, strip eller forsegl alle rum på køretøjet (lastrum, pallekasser mv.). Vær også opmærksom på risikoen for falske vægge, hvor der bag kan være mennesker gemt
- ▶ Registrér alle tjek på en tjekliste

Hvis noget går galt

Selv ikke den mest omhyggelige og opmærksomme chauffør kan gardere sig fuldstændigt mod risikoen for, at der skjuler sig illegale migranter på køretøjet.

Får man mistanke om illegale personer på køretøjet:

1. Kontakt altid politiet - chaufføren må ikke selv åbne køretøjet
2. Orientér vognmanden/arbejdsgiveren om situationen, så der kan hentes råd og vejledning hos politiet



1

TJEK køretøj og trailer indvendigt, hvis lastrummet ikke er låst og sikkert

2

TJEK, at presenning og tag er fri for skader

3

TJEK ydre opbevaringsrum og under køretøjet

4

TJEK, at TIR-snoen er stram og på sin plads
TJEK, at lås, plombe, strips og/eller anden forsegling er på plads
TJEK låsens/plombens nummer

5

TJEK kabine og windjammer

i

Tjek følgende på dit køretøj:

- ▶ Er der sket skader på presenningen?
- ▶ Er en evt. plombe brudt?
- ▶ Er der mistænkelige lyde fra traileren eller værktøjskassen?
- ▶ Er der tegn på, at uvedkommende har haft adgang til traileren?
(Efterladenskaber eller menneskelige spor)
- ▶ Gemmer der sig folk på taget, i hulrum eller andre steder?

3.12

Forebyg tyveri fra presenningstrailere

Det er bedst at udføre transporterne med sættevogne med faste vægge. Ved kørsel med presenningstrailere skal chaufføren udvise større forsigtighed. Det gælder ikke mindst ved presenningsskader, opstået ved forudgående "rekognosering". Et "kighul" i presenningen kan være ganske lille og være svært at se. Et sådant presenningshul kan betyde, at lastbilen er udset som offer, næste gang det lange hvil bliver afholdt.



Virksomheden kan overveje at investere i indbrudshæmmende presenninger med indbygget trådned, hvor en kniv ikke eller kun vanskeligt kan gå igennem.



Virksomhed og chauffør kan selv gøre meget for at forebygge, vanskeliggøre eller forhindre tyveri af lastbil, diesel eller gods.

3.13

Forebyg tyveri - gode råd

Virksomhed og chauffør kan selv gøre meget for at forebygge, vanskeliggøre eller forhindre tyveri af lastbil, diesel eller gods:

- ▶ Brug dieseldæksel med lås samt sikringsstuds
- ▶ Fjern tændingsnøglen - også når chaufføren forlader lastbilen et kort øjeblik, fx ved læsning/aflesning eller på en tankstation
- ▶ Luk alle døre, låger, tagvinduer samt lastrum og lås dem, når køretøjet forlades
- ▶ Parkér om muligt på befærdede steder - om natten, hvor der er god belysning, og gerne hvor der er en indhegnet plads
- ▶ Tag værdigenstande som pung, mobiltelefon, GPS, tablets, computere og vigtige papirer med, når bilen forlades
- ▶ Tale er sølv, tavshed er guld. Instruér de ansatte i ikke at tale om:
 - ▷ Gods
 - ▷ Afhentningssteder
 - ▷ Destinationer
 - ▷ Ruter
 - ▷ Kunder
 - ▷ Gælder både på arbejde og privat
- ▶ Undgå om muligt at tage den samme rute og de samme stop/pauser hver gang. Et genkendeligt mønster gør det lettere at blive mål for kriminelle
- ▶ Undersøg køretøjet for tegn på tyveri eller andre uregelmæssigheder, før bilen kører videre
- ▶ Hold om muligt konstant køretøjet under opsyn. Visse køretøjer, fx ved transport af visse former for farligt gods, skal altid være under opsyn

Chauffører bør være opmærksomme på biler eller motorcykler, der kører efter lastbilen på længere strækninger, ikke mindst hvis de benytter samme p-arealer som lastbilen.

i

Chaufføren skal i Danmark ringe 1-1-4, hvis noget synes mistænkeligt - i hastetilfælde ringes 1-1-2.

4

IT-kriminalitet

Computere og mobile enheder er en integreret del af arbejdsdagen for alle virksomheder. De håndterer fx kundeoplysninger, de administrerer arbejdssedler, og de sikrer afsendelse af ordrer. Derfor er computere og mobile enheder et sårbart punkt og er helt central for virksomhedens daglige drift.

Ofte høres begrebet hacket eller hackerangreb, men disse typer af IT-kriminalitet er relativt sjældne, især overfor små virksomheder. Hacking er omkostningstungt og risikabelt for gerningsmændene, som typisk sigter efter større mål. Ofte vil de hellere angribe virksomheden ved for eksempel at få adgang til bygningen, stjæle information eller installere programmer til at åbne adgangen udefra.



De reelle trusler for små og mellemstore virksomheder er især varianter af følgende:

- CEO fraud / Business Email Compromise** – bedrageri, direktørsvindel, identitetstyveri
- Datatyveri** – ubeskyttet data kopieres eller fjernes
- Malware** – spyware, ransomware, fremmed software plantes i server
- Phishing** – opsnapping af oplysninger



4.1 Skriftlig IT-sikkerhedspolitik

Alle virksomheder – store som små – bør have et sæt retningslinjer for brug af IT. Det bør være en skriftlig IT-sikkerhedspolitik, hvor ledelsen overfor medarbejderne og andre relevante personer synliggør, hvad acceptabel brug af IT er. Der eksisterer en international standard, der med fordel kan anvendes i virksomhederne. Standarden hedder ISO 27001 og er en ledelsesstandard for informationssikkerhed. Standarden er et styringsværktøj, der hjælper virksomheder til at beskytte værdifulde informationer - herunder persondata - på en sikker og troværdig måde. ISO 27001 opstiller blandt andet krav til risikostyring, dokumentation af processer samt fordeling af roller og ansvar for informationssikkerhed.

Det er nødvendigt med tekniske tiltag for at beskytte virksomhedens IT-systemer. Virksomhedens software skal altid være opdateret, og der skal være installeret sikkerhedspakker med fx antivirus og firewall. Virksomheden skal have styr på, hvem der bruger systemerne og sikre, at uvedkommende medarbejdere ikke har administrationsrettigheder, samt at alle aktiviteter bliver logget.

Husk, at virksomheden kan komme langt med ganske almindelig fysisk adgangssikkerhed på kontoret. Sund fornuft og omtanke er ofte virksomhedens bedste forsvarende – også når det gælder IT.

Hvad er nok sikkerhed?

Virksomheden kan købe sig fattig i IT-sikkerhedsløsninger og opnå 99,99 % beskyttelse mod stort set alle former for angreb, men hver gang virksomheden halvverer risikoen, fordobler virksomheden som oftest omkostningerne – og reducerer brugervenligheden.

Start med at identificere de reelle trusler. For de fleste mindre virksomheder er den største trussel ofte ransomware. Virksomheden bør stille følgende spørgsmål:

- ▶ Hvor højt værdisætter vi data?
- ▶ Hvor stor er konsekvensen, hvis vi taber data?
- ▶ Hvor længe kan vi operere, før vi får data tilbage?

En simpel, billig og effektiv strategi, der kan løse problemet med ondsindet software, er at lave en offline backup-løsning, der fungerer.

GDPR (eller Persondataforordningen)

Da rigtig mange persondata ligger elektronisk, vil en god og efterlevet IT-sikkerhedspolitik også være med til at sikre, at virksomheden sikrer de persondata, som virksomheden behandler. Det kan derfor anbefales, at GDPR bliver taget med som en del af IT-sikkerhedspolitikken.

4.2

Sikring af serverrum

I mange virksomheder er serverrum og anden følsom elektronik vitalt for driften. Virksomheden bør derfor sikre på højeste sikringsniveau:

- ▶ Som udgangspunkt skal adgang til serverrum være forbeholdt personer med ansvar for datasikkerhed
- ▶ Rummet skal sikres mod indbrud med kombination af mekanisk sikring og elektronisk overvågning
- ▶ Udstyret skal sikres mod spændingsvariationer og statisk elektricitet samt udsving på forsyningsnettet (spørg virksomhedens elinstallatør)
- ▶ Udstyret skal sikres mod brand-, røg- og rustskader. Vandførende rør i rummet bør undgås, og temperaturen skal reguleres

Oftentimes kan der være tale om, at virksomhedens serverrum er indrettet for år tilbage, uden at virksomheden i mellemtiden har taget højde for, at værdien af virksomhedens data og systemer er blevet langt større, og ofte er de helt uvurderlige. Tidligere blev serverrummet fx placeret i kælderen. I dag kan det give problemer med kraftige regnskyl, som får kloakvandet til at stige op, ligesom der kan være problemer med slukningsvand, hvis der er brand i bygningen.

Udgangspunktet for sikring af virksomhedens serverrum bør være en risikoanalyse, hvor virksomheden afdækker, hvad der eventuelt kan ske, sandsynligheden for at det sker, og konsekvenserne hvis det sker.

Risikoanalysen er en selvfølge ved etablering af nye serverrum, men for mange virksomheder er det en god ide at se nærmere på eksisterende serverrum.



Rummet skal sikres mod indbrud med kombination af mekanisk sikring og elektronisk overvågning.





4.3 10 gode råd om IT-sikkerhed...

1

Hold jeres IT opdateret

Malware benytter ofte kendte huller i ældre udgaver af software.



2

Installer sikkerhedspakke

Som minimum bør I have firewall, spamfilter og antivirus.



3

Udnyt, at moderne browsere advarer om problemer

Det kan være irriterende, men lad være med at slå det fra!



4

Benyt sikkerhed på jeres trådløse net

Brug WPA2-kryptering, som understøttes af stort set alt.



5

Brug stærke passwords

Brug passwords med mindst 12 tegn, som er en blanding af tal, symboler samt store og små bogstaver - se mere i Vejledning om passwordsikkerhed hos Center for Cybersikkerhed: www.fe-ddis.dk/cfcs/publikationer/Documents/Vejledning-Passwordsikkerhed.pdf.



6

Brug jeres fornuft på nettet

Alle skal opføre sig fornuftigt på nettet og reagere, hvis noget virker mistænkeligt.



7

Hav en effektiv backupstrategi

- og kontrollér jævnligt, at I også kan gendanne data.



8

Søg hjælp hos eksperter

Hvis I er i tvivl, så tøv ikke med at tage fat i en ekspert.



9

Ingen bør bruge administratorrettigheder i hverdagen

Lokale administratorrettigheder kan give en hacker let adgang til jeres systemer og bør kun bruges, når ingen anden metode virker.



10

Beskyt jeres mail og domæner

Sørg for, at SPF1, DKIM og DMARC er slået til. Er I i tvivl, så spørg jeres IT-leverandør. Brug desuden digital signatur.



5

Forebyggelse af brand

Brand kan betyde omfattende skader for enhver virksomhed. Det er vigtigt, at virksomheden fokuserer på brandforebyggelse og på rutiner og systemer, der kan minimere skaderne, hvis uheldet er ude. Brande er dyrt for virksomheder og samfund, idet:

- ▶ Brændte virksomheder giver tab af arbejdspladser
- ▶ 25 % af de brændte virksomheder ikke bliver genopført efter brand
- ▶ Brand forstyrrer infrastruktur og produktion
- ▶ Det danske samfund mister årligt mere end 2,7 mia. kr. ved brand (2015). Kilde: www.brandsikkert danmark.dk

Grundlæggende fortæller bygningsreglementet, at bygninger skal opføres og indrettes, så der opnås tilfredsstillende tryghed mod brand og mod brandspredning til andre bygninger på egen og omliggende grunde. Der skal være forsvarelig mulighed for redning af personer og for slukningsarbejdet.

Virksomheden bør udpege en ansvarlig for brandsikkerheden.

Forebyggelse starter med gode vaner:

- ▶ Sluk for alle maskiner, der ikke bør være i drift efter lukketid lige fra kaffemaskiner til truck-ladestationer, når virksomheden forlades om aftenen
- ▶ Anvend evt. tænd- og slukure
- ▶ Elektriske varmeapparater og motorer bør være indkapslet, rengjorte og fri for støv og spindelvæv
- ▶ Eltavler skal overholde tæthedskrav og være lukkede
- ▶ Brandbart materiale skal opbevares væk fra eltavler og elinstallationer
- ▶ Olie- og fernisklude kan selvantænde og skal altid anbringes i ubrændbar beholder med låg
- ▶ Oprydning og god orden i og uden for virksomheden gør det sværere for en pyroman at skaffe materiale til en brand, fx paller

Sørg for, at virksomheden er indrettet på en sådan måde, at en evt. brand spredes mindst muligt. Erfaringer viser, at mange brande bliver unødvendigt store på grund af utætte gulve, vægge og lofter. Gennemføringer i brandadskillende bygningsdele skal være lukket tæt, så adskillelsens brandmæssige egenskaber ikke forringes.



5.1 El

55 % af brandene i erhvervsbygninger skyldes elektricitet, typisk på grund af nedslidning eller overbelastning i installationer. Erfaringer fra ind- og udland taler klart for, at det er kosteffektivt at foretage regelmæssig termografering af eltavler. Regelmæssig kontrol af elinstallationer og -anlæg samt gode sikkerhedsrutiner kan begrænse antallet af driftsstop og brande pga. fejl i elinstallationer.

Erfaringer fra brandsager viser, at mange virksomheder ikke overlever en brand. Det er ikke kun bygningerne og inventaret, der bliver beskadiget. Virksomheden kan miste omsætning, og det går i høj grad også ud over kunderne, som kan være vanskelige at få tilbage. Det kan betyde tabte eller skadede kunderrelationer, tabte vækstmuligheder, tab af markedsandele, skade på varemærker og goodwill.

5.2 Varmt Arbejde

Hvert år er Varmt Arbejde årsag til en række af de største millionbrande. Håndværkere, der anvender arbejdsredskaber med høj risiko for brand, udviser ikke altid den fornødne forsigtighed, hvorfor forsikringselskaberne har besluttet at sætte særlig fokus på dette område.

Varmt Arbejde er en fælles betegnelse for arbejdsprocesser, hvor der arbejdes med eller frembringes flammer, gnister eller brandfarlig opvarmning af materialer. For eksempel:

- ▶ Tagdækning
- ▶ Svejsning
- ▶ Skæring
- ▶ Tørring og opvarmning
- ▶ Ukrudtsbrænding
- ▶ Andet varmeudviklende værktøj

De fleste af disse brande kan dog undgås ved, at man tænker sig om og følger reglerne - herunder opsyn med arbejdsstedet efter arbejdets afslutning.

Når Varmt Arbejde bliver udført af eksterne håndværkere, bør virksomheden, inden arbejdet starter, udfylde en aftaleblanket, som underskrives af den ansvarlige virksomhedsleder, håndværker og brandvagt. Det hjælper virksomheden med at huske, hvad der skal gøres for at begrænse risikoen. De fleste forsikringselskaber har indført en særlig bestemmelse om selvrisiko ved Varmt Arbejde på tings- og ansvarsforsikringer. Selskaberne stiller typisk krav om anvendelse af aftaleblanket og uddannelse af håndværkeren. Tal altid med virksomhedens forsikringselskab om krav ved Varmt Arbejde.

Håndværkere, der udfører Varmt Arbejde, skal være certificeret til det. Udfører virksomhedens egne ansatte arbejdet, skal det foregå efter instrukserne og ved egnet arbejdsplads.

i

Læs mere på www.sikringsguiden.dk.

hvor der ligger aftaleblanket og pjece om Varmt Arbejde.

Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut (DBI) beskriver brandsikringsforanstaltninger, planlægning og gennemførelse.

(Vejledning 10, del 1, 2 og 3 om Varmt Arbejde).

5.3 Minimér skaderne

Hvis uheldet er ude, er det vigtigt, at virksomheden er indrettet, så ilden spredes mindst muligt. For eksempel skal kiler fjernes fra branddøre og -porte, som ikke må stå åbne, medmindre røgdetektorer sørger for automatisk lukning ved brand. Flugtveje og trapper må ikke spærres. Det er vigtigt, at alle i virksomheden ved, hvordan de skal agere i tilfælde af brand.

5.4 Håndslukkere

Alle brande er små i starten og kan let slukkes med håndslukningsudstyr som vandslange og CO₂-slukker, hvis de bliver opdaget i tide. Sørg for tilstrækkeligt med brandslukkere og vandslanger, kontroller løbende, at udstyret er let tilgængeligt, tydeligt afmærket og forskriftsmæssigt efterset - og at alle medarbejdere er instrueret i brugen. Det er en god investering.



5.5

Automatiske brandalarmanlæg

Et automatisk brandalarmanlæg (ABA) "holder vagt" døgnet rundt og har til formål at opdage en begyndende brand og alarmere redningsberedskabet. Et tilhørende sprinkleranlæg kan enten slukke en brand i begyndelsesfasen eller kontrollere branden, indtil redningsberedskabet kommer.

Anlægget kan være krævet af myndighederne som en særlig betingelse i byggetilladelsen eller på baggrund af bygningsreglementet, men mange får anlægget installeret på eget initiativ for at sikre personer, værdier og bygninger. Ofte kan det desuden give rabat på brandforsikringspræmien.

Husk at beskrive i håndværkerreglementet, at der er et automatisk brandalarmanlæg. En falsk alarm kan koste flere tusinde kroner.

Formålet med et håndværkerreglement er at sikre, at eksterne virksomheder (eksterne håndværkere, rengøringspersonale, entreprenører m.v.) overholder virksomhedens sikring og sikkerhed og øvrige retningslinjer.

5.6

Placering af affaldscontainere

For at undgå at en brand i udendørs affaldscontainere og brandbart oplag kan sprede sig til bygninger, naboer eller andet oplag, er det vigtigt at følge Brandteknisk vejledning nr. 29 om affaldscontainere fra DBI. Vejledningen beskriver blandt andet, at affaldscontainere ikke må placeres under halvtag ved eller under overdækkede arealer samt tagudhæng. Derudover spiller bygningsfacaders overfladekrav og kvalitet en vigtig rolle i forhold til afstandskrav.

For containere over 120 liter skal følgende afstandskrav overholdes:

- ▶ Minimum 5 meter fra vinduer og døre i facader
- ▶ Minimum 1 meter fra ubrudt ydervæg, fx mur, beton eller letbeton
- ▶ Minimum 2,5 meter fra ubrudt ydervæg med overflade af klasse 1, fx murværk og puds
- ▶ Minimum 5 meter fra ydervæg med overflade af klasse 2, fx træbeklædning
- ▶ Minimum 2,5 meter fra naboskel

Forsikringsselskaberne stiller ofte de samme krav i forsikringspolice. Reglerne kan også med fordel anvendes for beholdere/spande på under 120 liter.

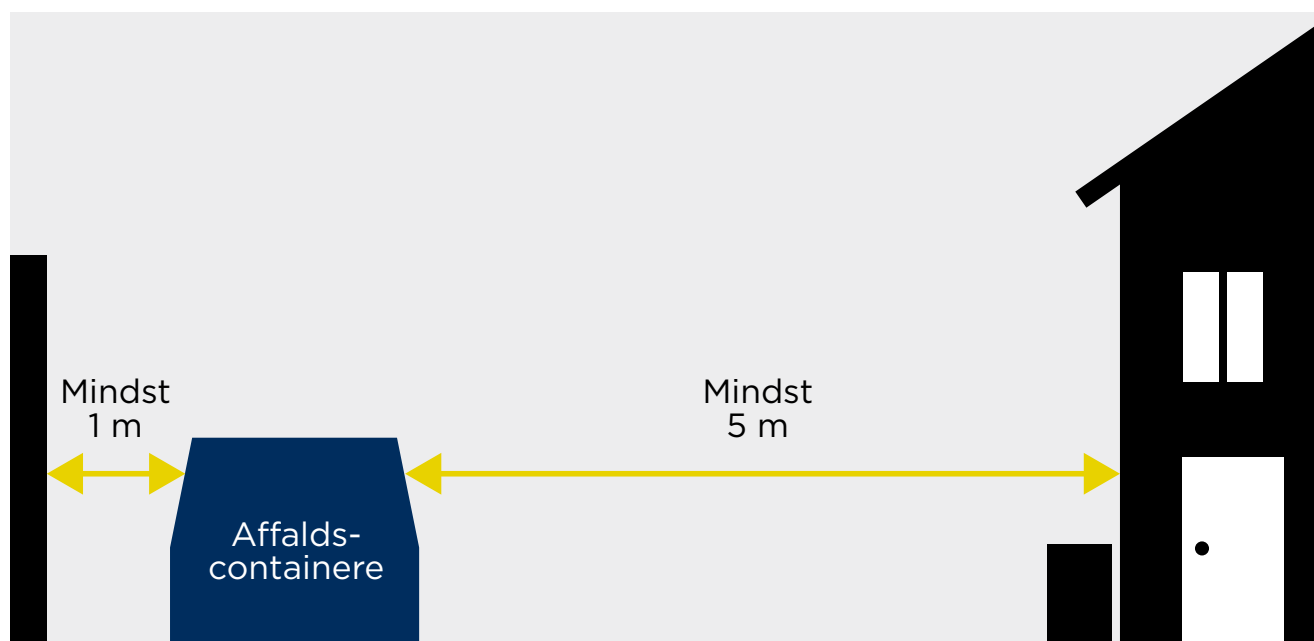
Er der årsagssammenhæng mellem brand i en container, der antænder virksomheden, kan forsikringsselskabet nedsætte forsikringsdækningen, hvis vejledning nr. 29 ikke er overholdt.

Affaldscontainere er ofte udsat for brand

En brand i en affaldscontainer kan forårsage store brand- og korrosionsskader. Brande opstået i en container, placeret inde i en bygning, tæt på en bygning eller under udhæng og halvtag, kan udvikle sig specielt voldsomt.

Brandårsagen kan skyldes mange forhold, men typisk er der tale om ildspåsættelse, selvantændelse, tobaksaffald og gløder fra en tømt brændeovn.

Den bedste måde at nedbringe risikoen for containerbrand er ved at forhindre direkte adgang til området eller ved at benytte containere, der kan aflåses. Det er muligt at nedbringe risikoen for en containerbrand ved at undlade at smide brandbare materialer, som antændes meget let (fx linolie, lakrester m.v.), i containeren.



BEREDSKABSPLAN INSTRUKS

BRAND

Generelt:

1. Alarmer	Tryk på en af de røde brandtryk alarmer på væggen
2. Oplys	Ring til alarmcentralen - Tryk 112 Fortæl at du har brand, og: • Hvem du er • Hvilket firma du ringer fra og hvilken adresse • Telefonnummer du ringer fra • Hvad der er sket • Om der er tilskadekomne eller personer i fare
3. Varsling / Evakuering af personer	• Bring personer væk fra farezonen • Udsæt ikke dig selv for fare • Evakuer ansatte og gæster i huset til samlingspladsen
4. Bekæmp	• Bekæmp branden, hvis muligt og forsvarligt med nærmeste egnede brandslukkingsmidler • Udsæt ikke dig selv for fare
5. Begræns	• Luk døre og vinduer - men lås ikke • Sluk ventilationen
6. Brandvæsen	Modtag brandvæsen ved indkørslen og vis vej til brandstedet Forsyning redningsmidler med relevante informationer
7. Orienter	Arbejdsmiljørepræsentant (navn) på tlf. XXXX XXXX eller Arbejdsleder (navn) på tlf. XXXX XXXX hele døgnet også i weekenden og oplys om håndelsen
8. Oplys	Fortæl hvad der er sket • Hvor det brænder • Om der er tilskadekomne eller personer i fare • Og at brandvæsen er alarmeret • Og at der skal igangsættes evakuering af bygningen

Samlingspladsansvarlige:

1. Ansvar på samlingspladsen	Sikkerheds- og miljørepræsentant (navn) samt suppleant (navn)
2. Evaluering af bygning	• Medbring antal medarbejder på job denne dag • Tjek om der er gæster eller håndværkere denne dag • Varsling til kollegaer i områder uden for brandvarslingsskilt
3. Opgaver kollegaer	• Den/de ansvarlige modtager gerne kollegial hjælp med organisering af opgaver • Meddel derfor forsamlings- halt og tydeligt - at du/i er den/de samlingspladsansvarlige • Fortæl at: • Personerne skal tage opstilling gruppe/afdelings vis - at såfremt at nogen savnes - så skal du/i have det at vide • Orienter tilskadekomne og deres forventede opholdssted • Registrer evt. savnede personer og deres forventede opholdssted • Ved længere ophold, overvej at tilbyde mad og drikke samt evt. anden indendørs opholdsstede
4. Info til redningsmandskabet	• Medbring redningsmandskabet (Brandhåndbogens svar med brandcentralen ved alarm fra det automatiske brandalarmsanlæg) • Fortæl indstaldningen, hvad du ved om situationen og om nogen savnes inde i bygningen

Nedkald fra virksomheden:

1. Nedkaldsknappen	Når du er selv i virksomheden skal Nedkaldsknappen samt den bærbare telefon tlf. nr. XXXX XXXX altid bæres/medbringes
2. Anvendelse	Nedkaldsknappen hænges om halssn og anvendes KUN ved tilskadekomst eller anden uheld, hvis du ikke har mulighed for at bruge den bærbare telefon, da TRVK på nedkaldsknappen til alarmen lyder Alarmer give til tilskadekomne og, som fruger, den bærbare telefon op (XXXX XXXX). Fortæl hvem du er og hvor du befinder dig og hvad der er sket. Tag telefonen IKKE kontakten sikkerhedsfirmaet alarmcentralen
3. Følgaktivering	Skulle du ved en FEJL komme til at aktivere nedkaldsknappen, skal du STRAKS ringe til på telefon XXXX XXXX og afmelde alarmen
4. Oplys	Fortæl hvem du er og at du har aktivert alarmen ved en fejl Deretter ring til Arbejdsmiljørepræsentanten (navn) på tlf. XXXX XXXX eller Arbejdsleder (navn) på tlf. XXXX XXXX hele døgnet også i weekenden og oplys om fejlkivertingen

MILJØUHELD

Generelt:

1. Stop	Luk ventiler og hane- afbryd el og processer
2. Begræns	• Dæk kloakriste • Luk døre og vinduer - men lås ikke
3. Red	Bring personer væk fra farezonen - men udsæt ikke dig selv for risiko
4. Evakuer	Hvis der er personfare, evakuer, ansatte og gæster til samlingspladsen
5. Alarmer	Ring til alarmcentralen - Tryk 112
6. Oplys	Fortæl at vi har et miljøuheld med stof xxx, HUSK sikkerhedsdatablad • Hvem du er • Hvilket firma du ringer fra og hvilken adresse • Telefonnummer du ringer fra • Hvad der er sket • Om der er tilskadekomne eller personer i fare
7. Orienter	Arbejdsmiljørepræsentant (navn) på tlf. XXXX XXXX eller Arbejdsleder (navn) på tlf. XXXX XXXX hele døgnet også i weekenden og oplys om håndelsen
8. Oplys	Fortæl hvad der er sket: • Hvor stort et spild • Hvilket stof og hvor meget • Om der er tilskadekomne eller personer i fare • Og at alarmcentralen er alarmeret
9. Bekæmp	Begynd olie- og/eller kemikaliebekæmpelsen med absorberings- opsamlingsmidler - men kun hvis det er forsvarligt

Mapper med sikkerhedsdatablade og APBA forefindes i skab ved printer (kontorområde)

10. Oriente

Find sikkerhedsbladet og orienter dig om stoffets egenskaber og farlighed

Bygningskade eller forsyningsvigt:

1. Ved Vandskade	• STOP pladsen om muligt - LUK hane, ventiler etc. • Afbryd maskiner i farezonen • Sikre værdier (gæmsninger eller lign.)
Orienter	Daglig sikkerheds- og miljørepræsentant tlf. XXXX XXXX (navn) eller tlf. XXXX XXXX (navn) hele døgnet også weekend Overvejelse: • Pumpning • Vandrensning • Fugtmåling og afugtning
2. Ved stømskade	• Hvis hul i bygningskallen - åben for vinduer, døre og porte i læsiden - så overtrykket faldet • Afkøb derefter hullet i væggen - men udsæt ikke dig selv for fare Sikre værdier (gæmsninger eller lign.)
Orienter	Daglig sikkerheds- og miljørepræsentant tlf. XXXX XXXX (navn) eller tlf. XXXX XXXX (navn) hele døgnet også weekend Overvejelse: • AF- og tildekning • Redning af bygning og løsere
3. Ved strømsvigt	Sikre maskiner, anlæg, processer etc. mod evt. skader
Orienter	Daglig sikkerheds- og miljørepræsentant tlf. XXXX XXXX (navn) eller tlf. XXXX XXXX (navn) hele døgnet også weekend Overvejelse: • Kontakt til forsyningselskabet • Kontrol og nødstilstandsforanstaltninger - f.eks. Nødgeneratorens (UPS), starter og - eller • Etablering af nødstrøm
4. Ved varmsvigt	Kontakt sikkerheds- og miljørepræsentant tlf. XXXX XXXX (navn) eller tlf. XXXX XXXX (navn) hele døgnet også weekend, de tager så kontakt til Bygningsansvarlige
5. Ved netsvigt	Kontakt fabrikschefen (navn), han tager så kontakt til EDG ansvarlige

PERSONSKADE

Generelt:

1. Standsulykken	• STOP maskiner og arbejdsprocesser • Afspær om muligt området
2. Red	Giv førstehjælp • Sikre vedrækning a. Skab fri luftvej b. Giv kunstigt åndedragt • Sikke blodtilførsel c. Stands blødningsår d. Giv hjertemassage (følg hjertestarter vejledning)
3. Alarmer	Ring til alarmcentralen - Tryk 112
4. Oplys	Fortæl at du har brug for en ambulance og: • Hvem du er • Hvilket firma du ringer fra og hvilken adresse • Telefonnummer du ringer fra • Hvad der er sket • Og hvor mange tilskadekomne der er tale om
5. Red - fortsat	Giv almindelig førstehjælp: • Fortæl med lovende førstehjælp • Skaf tæpper o.a. mod klimast (udendørs) • Hent forbandtsforer og tilskadekomne • Giv psykisk førstehjælp - tal beroligende med den/de tilskadekomne

Mapper med APBA og sikkerhedsdatablade forefindes i skab ved printer (kontorområde)

6. Uheld med kemiske stoffer

• Behandling - Følg anvisning i sikkerhedsdatablad
• På hud eller dine - skyl med vand
• Indtagelse eller indånding - søg

7. Ambulance

Søg for fri kørevej og modtag ambulancen ved indkørslen og vis vej til skadestedet

8. Orienter

Arbejdsmiljørepræsentant (navn) på tlf. XXXX XXXX eller Arbejdsleder (navn) på tlf. XXXX XXXX hele døgnet også i weekenden og oplys om håndelsen

9. Kirsehjælp

Brug Sundhedsforsikring

"Man kan ikke forebygge, at en ulykke ikke vil ske, men man kan forebygge, at den ikke udvikler sig til en katastrofe"

5.7 Brandinstrukser

Virksomheden bør have en beredskabs- og evakueringsplan i tilfælde af brand. En sådan plan fungerer som styrværktøj, og den kan i sig selv være med til at redde virksomhedens værdier og i yderste konsekvens også liv. En beredskabsplan sikrer virksomheden både før, under og efter en alvorlig akut hændelse. Med en beredskabsplan kommer virksomheden lettere og hurtigere tilbage til hverdagen og genoptager arbejdet. En beredskabsplan sikrer, at alle ansatte ved, hvordan de skal reagere, og hvem der skal kontaktes i nødsituationer. Det er også et godt redskab ved introduktion af nye medarbejdere, så de kender virksomhedens sikkerhedsprocedurer- og regler. En plan giver overblik og sikrer medarbejdere, kunder, produktionen og økonomi.

Virksomheden bør løbende afprøve planen for at sikre, at den fungerer. De vigtigste punkter i beredskabsplanen bør være synlige i virksomheden, fx ved opslag i kantinen, på kontorer, i tekøkkener mv. Flere virksomheder yder vejledning i forbindelse med virksomhedens udfærdigelse af beredskabsplanen.

5.8 Plan for fortsat drift

En virksomheds plan for fortsat drift - også kaldet Business Continuity Plan (BCP) - skal hjælpe med at sikre, at forretningsprocesser kan fortsætte i en nødsituation eller katastrofe. Sådanne nødsituationer eller katastrofer kan omfatte en brand eller ethvert andet tilfælde, som virksomheden ikke kan klare ved hjælp af almindelige ressourcer og rutiner. BCP'en bør også indeholde en plan for smitsom sygdom, epidemi og pandemi. Virksomheden er nødt til at se på alle sådanne potentielle trusler og udtænke en plan for fortsat drift, hvis truslen bliver en realitet. Planen for fortsat drift skal bl.a. beskrive nødvendige personer, værktøjer og oplysninger, der er nødvendige for at fortsætte driften.

Det er vigtigt at tænke i disse baner - ikke mindst set i forhold til, at 25 pct. af de brændte virksomheder ikke bliver genopført efter en brand (2015).
Kilde: www.brandikkertdanmark.dk

6

En transportvirksomheds forebyggende indsats med Sikringsmanualen



DTK A/S, Hermesvej 18, 6330 Padborg

DTK har lige fra virksomhedens start altid prioriteret sikkerhed og orden for virksomhedens ansatte, kundernes værdier (som man håndterer) samt virksomhedens ejendomme. Derfor var DTK også med, da Syd- og Sønderjyllands Politi, ITD og Business Aabenraa igangsatte den første version af Sikringsmanualen.

DTK i Padborg beskæftiger i 2020 knap 60 ansatte og tilbyder løsninger inden for Logistik & Lager samt Transport & Spedition.

DTK råder over 16.000 kvm lagerbygninger på knap 40.000 kvm indhegnet og videoovervåget grund i Padborg og lige syd for den dansk-tyske grænse.

Processen med at udarbejde Sikringsmanualen var for DTK med til at formalisere virksomhedens i forvejen mange rutiner omkring sikring og sikkerhed. Derfor har det været af stor værdi for DTK, når rutiner og dokumentation løbende er blevet opdateret.

Susanne Provstgaard, partner & KAM Logistics hos DTK, gik allerede i gang med det forebyggende arbejde i 2012, og det er hun glad for, da virksomheden er ekspanderet både i personale og ejendomme de senere år.

DTK anvender manualen løbende, hver gang der sker ændringer eller tiltag, som giver anledning til opdatering af virksomhedens dokumentation. Arbejdet medfører god overblik ift. risikostyringen på området.

Virksomheden bruger aktivt manualen, når den ansætter og introducerer nye medarbejdere. Erfaringen viser, at virksomheden har opnået den adfærd, at alle medarbejdere har et vågent øje indenfor og udadtil, og man reagerer, når man ser noget, som virker ud over det sædvanlige. Det har medført en mere sikker og tryk dagligdag.

DTK har yderligere to gange siden 2012 inddraget Sikringsmanualen aktivt i at opnå SKAT's certificering som AEO virksomhed, samt ifm. certificering inden for luftfragt hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Med mange daglige eksterne besøg - specielt til virksomhedens lagre - er det en tryghed for alle i virksomheden, at døre og porte er låste og adgangssikrede, og der åbnes kun for de personer, som er relevante.

Gæsteveste er ligeledes en fast bestanddel, når både gæster og egne medarbejdere færdes rundt på virksomhedens lokaliteter.

Sikring og sikkerhed bruger DTK aktivt i kommunikation og samarbejde med alle kunder, og DTK får positive tilkendegivelser, når virksomheden bringer dette ind allerede i den første fase af et samarbejde.

Sikring og sikkerhed bliver til stadighed et endnu større fokusområde hos alle, så DTK glæder sig over den nye version af manualen og de råd og vejledninger, der kan understøtte det fortsatte arbejde i en god sags tjeneste.

*Ledelsen hos DTK fra venstre
Steen Sørensen,
Peter Provstgaard og
Susanne Provstgaard*

Susanne Provstgaard, partner & KAM Logistics hos DTK, gik allerede i gang med det forebyggende arbejde i 2012, og det er hun glad for, da virksomheden er ekspanderet både i personale og ejendomme de senere år.

SIKRINGSMANUAL
TIL INSPIRATION



SYD- OG SØNDERJYLLANDS
POLITI



**BUSINESS
AABENRAA**

Udarbejdet af Syd- og Sønderjyllands Politi, ITD og Business Aabenraa

© Anvendelse tilladt med kildeangivelser